

Energizing Tomorrow

STRATEGISCH PLAN
2026 - 2030

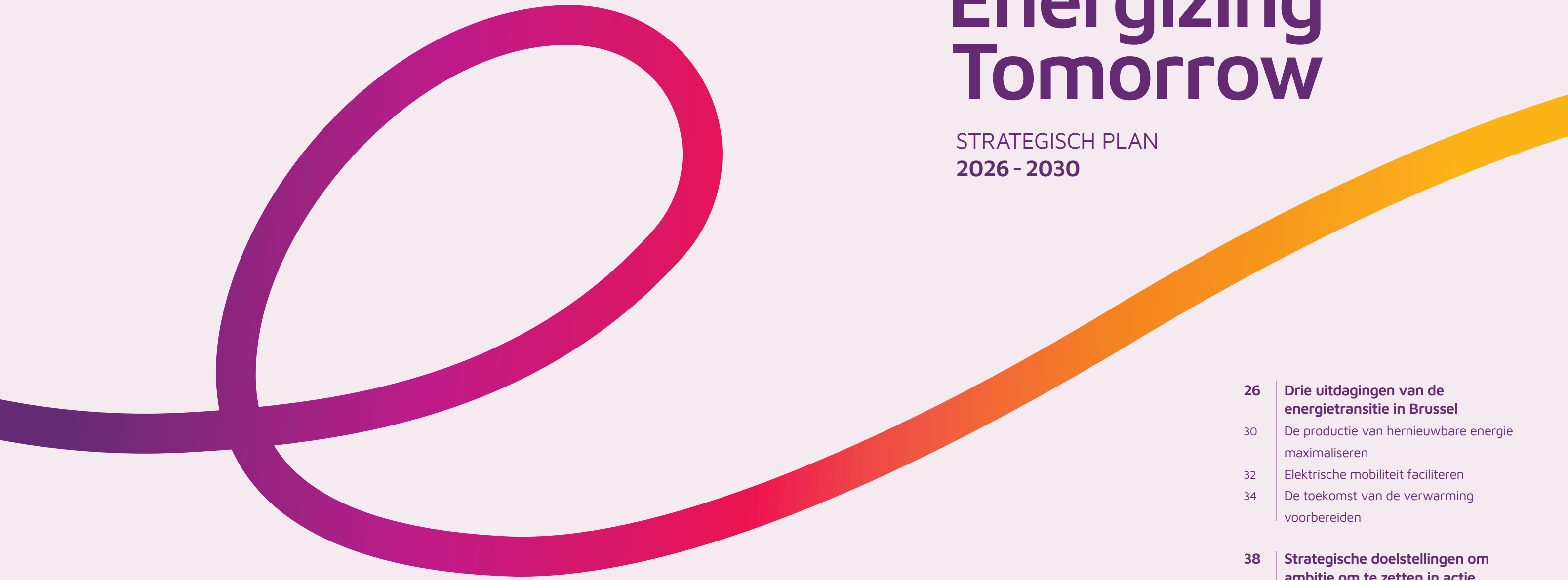

Sibelga
energizing the city

sibelga.be

Energizing Tomorrow

STRATEGISCH PLAN
2026 - 2030

05	Hoofdartikelen van Inne Mertens en David Cordonnier
10	Mondiale context: het transitiekader onder druk
16	De drie veranderende rollen van Sibelga
18	Distributienetbeheerder
22	Marktfacilitator
24	Partner van de overheid

26	Drie uitdagingen van de energietransitie in Brussel
30	De productie van hernieuwbare energie maximaliseren
32	Elektrische mobiliteit faciliteren
34	De toekomst van de verwarming voorbereiden
38	Strategische doelstellingen om ambitie om te zetten in actie
40	De netten van morgen voorbereiden
44	De markt efficiënter maken
48	De klant centraal stellen in onze activiteiten
52	Uitrol van slimme meters
54	Van gegevens een essentiële hulpbron maken
56	Efficiëntie en duurzaamheid verenigen
60	Van Sibelga een aantrekkelijke werkgever maken
62	Conclusie

INNE MERTENS,
Algemeen Directeur van Sibelga

DAVID CORDONNIER,
Voorzitter van de Raad van bestuur van Sibelga

HOOFDARTIKEL VAN DE ALGEMEEN DIRECTEUR

Van Energizing the City naar Energizing Tomorrow

Een scharniermoment

Met ons **strategisch plan 2026-2030** luiden we een scharniermoment in de energietransitie in. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil **de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met 40% zien dalen** en daarmee de eerste stap zetten naar koolstofneutraliteit in 2050.

Sibelga dient zich daarbij aan als een **sleutelpartner in een duurzame energietransitie**. Zo'n duurzame transitie mag niet alleen een **milieudimensie** hebben: ze moet ook **sociaal** inclusief en **economisch** leefbaar zijn, zodat ze alle Brusselaars ten goede komt.

Drie rollen, drie uitdagingen

Als openbaar nutsbedrijf garandeert Sibelga **betrouwbare toegang tot energie, nu en in de toekomst**.

Deze missie komt tot uitdrukking in drie rollen:

1. **Netbeheerder**
2. **Marktfacilitator**
3. **Partner van de overheid**

Drie uitdagingen vormen de leidraad voor wat wij doen:

1. **De productie van hernieuwbare energie maximaliseren**
2. **Elektrische mobiliteit faciliteren**
3. **De toekomst van de verwarming voorbereiden**

Deze transformatie, onder impuls van **de toenemende elektrificatie van het energiegebruik**, vereist enorme investeringen in het elektriciteitsnet. Tegelijk moet de rol van aardgas opnieuw worden bekeken en moeten alternatieven worden ontwikkeld als onderdeel van een systemische aanpak.

Een ecosysteem in beweging, een centrale rol

In een snel veranderend energie-ecosysteem **maken nieuwe spelers en diensten hun opwachting**. Midden in deze waardeketen **creëert Sibelga een vruchtbare bodem** door het net te versterken, energiegegevens betrouwbaar te beheren, en overheidsinstanties te ondersteunen bij hun decarbonisatieprojecten.

De klanten zullen hun gewoonten moeten aanpassen: hun energieverbruik optimaliseren, meer gebruikmaken van lokale productiebronnen, en zich op nieuwe manieren verplaatsen en verwarmen. Net als zij zal Sibelga **wendbaarheid** moeten tonen om hen bij deze veranderingen te begeleiden.

1.200

De 1.200 medewerkers van Sibelga, onze #Energizers, geven deze transformatie elke dag met trots vorm.

Een bovenal menselijk avontuur

De energietransitie gaat over meer dan infrastructuur en technologie. De menselijke factor, die vaak op de tweede plaats komt, zal doorslaggevend zijn om de snelheid van de transitie te bepalen en de duurzaamheid ervan te waarborgen. **Het succes ervan is afhankelijk van ieders inzet.**

Jullie, de private, publieke en academische spelers, architecten van de transitie, die de oplossingen van morgen bedenken en ontwikkelen.

Jullie, de teams van Brugel, de Brusselse regulator, met wie we een nauwe en constructieve dialoog voeren.

Jullie, de spelers van de energiesector in al zijn huidige en toekomstige gedaanten: beheerders van energiegemeenschappen, aanbieders van flexibiliteit, ontwikkelaars van digitale diensten, enz.

Jullie, de politieke besluitvormers en instanties die de koers bepalen.

Jullie, de Brusselaars, zowel bedrijven als particulieren, met de oproep om de uitdagingen te begrijpen, jullie woning te renoveren en jullie gewoonten aan te passen.

En natuurlijk de 1200 medewerkers van Sibelga, onze #Energizers, die deze transformatie elke dag met trots vormgeven.

Blik op de toekomst

De toekomst staat in het teken van de **diversificatie: tussen elektronen en moleculen, tussen individuele en collectieve oplossingen**, maar ook tussen beroepen, expertises en actoren die de energiemarkt veranderen.

Onze strategie draait dan ook rond drie doelstellingen - **de netten van morgen voorbereiden, op de markt voor meer vrije concurrentie zorgen, de klant centraal stellen in onze activiteiten** - die op hun beurt worden ondersteund door vier actiehefbomen.

Samen met jullie bouwen we vandaag aan het energielandschap van morgen. Daarom verandert ook onze slogan: van Energizing The City in **Energizing Tomorrow**.

—
INNE MERTENS

Algemeen Directeur van Sibelga

HOOFDARTIKEL VAN DE VOORZITTER

Niemand aan de zijlijn laten staan

Betrouwbare toegang tot energie

Wist u dat meer dan een kwart van de Brusselse huishoudens¹⁾ in energiearmoede leeft? Deze realiteit herinnert ons eraan hoe belangrijk het is om energie voor iedereen toegankelijk te maken. Dat we onze huizen kunnen verlichten, kunnen koken, ons kunnen ontspannen of verwarmen, is een absolute vereiste. Maar in een eeuw waarin het beheer van **de energietransitie bepalend is voor onze gemeenschappelijke toekomst**, is het voor een **openbaar nutsbedrijf** als Sibelga een noodzakelijke voorwaarde dat de energietransitie een gezamenlijk succes is, zonder dat de kosten ervan worden gedragen door de kwetsbaarste Brusselse gezinnen.

Een inclusieve energietransitie

In de hoofdstad passen sommigen al hun gedrag aan, door zelf hun energie te produceren of hun mobiliteitsgewoonten te veranderen, terwijl anderen vooral een eenvoudige dienstverlening verwachten. **De uitdaging van de energietransitie is duidelijk: vooruitgaan zonder de kloof te vergroten.**

Dat vereist een **geïntegreerd beheer van de netten** en de ontwikkeling van **diensten met hoge toegevoegde waarde**. Het is de enige manier om onnodige complexiteit of onevenwichten te vermijden en tegelijk rekening te houden met de sociale situatie, de stedelijke beperkingen en de specifieke behoeften van elke wijk. Kortom, niemand mag aan de zijlijn blijven staan.

Nabijheid en toegankelijkheid

In dit tijdperk van digitalisering blijft nabijheid een belangrijke uitdaging. Een onthaalkantoor aan de Emile Jacqmainlaan, een intern callcenter, maar ook kanalen zoals Energids of Enerkids (onze blog en onze educatieve spelletjes over energie in Brussel) informeren en

sensibiliseren alle Brusselaars volgens hun behoeften, met menselijke aanspreekpunten.

Iedereen, van huishoudens tot overheidsdiensten, heeft eenzelfde behoefte aan ondersteuning

De energie-uitdagingen belangen niet alleen particulieren of professionals aan. Wij ondersteunen ook de gemeentelijke en gewestelijke overheid om die te helpen het goede voorbeeld te geven. Denk maar aan het begeleiden van **energierenovaties** in openbare gebouwen, het coördineren van de toegang tot **elektrische mobiliteit**, de steun aan **energiegemeenschappen** en het verbeteren van de veiligheid door middel van hoogwaardige en minder energieverblindende **straatverlichting**.

Een collectieve verantwoordelijkheid

Deze verantwoordelijkheid moet naar het beeld zijn van Brussel, en Sibelga zal die ook nemen als voorbeeldige en inclusieve werkgever die een toonbeeld is van diversiteit. **De energietransitie zal alleen slagen als ze een menselijk gezicht heeft:** betaalbaar, dicht bij iedereen en verankerd in de Brusselse realiteit. Ze moet iedereen de middelen geven om te begrijpen, te handelen en zich in te zetten voor een gemeenschappelijke toekomst.

—
DAVID CORDONNIER

Voorzitter van de Raad van bestuur van Sibelga

1. Barometer energiearmoede van de Koning Boudewijnstichting, 2024.

Mondiale context: het transitiekader onder druk

INLEIDING

Klimaatovereenkomsten en regelgeving ten spijt staat het kader van de energietransitie onder toenemende druk. De ambities worden ondermijnd door geopolitieke spanningen, energieafhankelijkheid als gevolg van gewapende conflicten en moeilijke afwegingen tussen klimaat, industrie en werkgelegenheid.

In België zijn er de meningsverschillen over de verdeling van energiebevoegdheden tussen de federale Staat en de Gewesten, die de governance van de sector verzwakken en onduidelijkheid scheppen over het werkkader. En in Brussel verlamt de institutionele crisis de evolutie van dat kader.

Om evenwel de spelers van de transitie zichtbaarheid te bieden en investeringen op de lange termijn te plannen, zijn een stabiel, voorspelbaar wettelijk kader en coherente regelgeving nodig.

Klimaataakkoorden

Internationaal

Van de eerste Kyoto-verplichtingen tot de overeenkomst van Parijs in 2015 hebben de **COP's** (klimaatconferenties van de Verenigde Naties) geleidelijk de weg uitgestippeld naar koolstofneutraliteit. In Dubai (COP 28, 2023) beloofde de internationale gemeenschap om de **hernieuwbare energie te verdrievoudigen** en de **energie-efficiëntie te verdubbelen tegen 2030**, en tegelijk te starten met de **uitfasering van fossiele brandstoffen**. In Bakoe (COP 29, 2024) lag de nadruk op de **financiering** die nodig is om deze beloften waar te maken.

Europa

In lijn met deze wereldwijde verbintenissen streeft de Europese Unie naar een **vermindering van de broeikasgasemissies met 55% tegen 2030** en **koolstofneutraliteit in 2050**. De **Green Deal** en het **pakket Fit for 55** vertalen deze doelstellingen in concrete acties: energierenovatie van gebouwen, infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, publicatie van informatie over duurzaamheid, en vermindering van gefluoreerde broeikasgassen zoals SF₆.

40%

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil de uitstoot tegen 2030 met 40% zien dalen en in 2050 koolstofneutraal zijn.

België

Op federaal niveau zorgen **de wet op het klimaatbeheer** (2024) en het **Nationaal Energie- en Klimaatplan** (in 2025 ingediend bij de Europese Commissie) voor de opvolging van de internationale klimaatverbintenissen en de coördinatie met de Gewesten. Een andere belangrijke kwestie is de **herziening van de wet op de kernuitstap**, die kernenergie opnieuw een plaats geeft in de energiemix van het land en het toekomstige evenwicht bepaalt tussen leveringszekerheid, energieonafhankelijkheid, energieprijzen en klimaatdoelen.

Brussel

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mikt op een vermindering van de uitstoot met 40% tegen 2030 (ten opzichte van 2005) en wil koolstofneutraal zijn in 2050. Twee structurerende kaders bepalen de koers:

BWLKE (Brussels Wetboek voor Lucht, Klimaat en Energiebeheersing)

- **Verbod op gasverwarming** in nieuwe gebouwen vanaf 2025, daarna in grote renovaties vanaf 2030.
- **Volledige uitfasering van verwarming op stookolie** tegen 2040.
- **Verplichting voor de overheid** om uitsluitend **nulenergiegebouwen** te kopen of te huren tussen 2026 en 2030.

LKEP (Lucht-Klimaat-Energieplan)

- **Verhoging van het aandeel van hernieuwbare energie**, onder meer via zonne-energie en warmtenetten.
- **Massale uitrol van elektrische mobiliteit**, met 22.000 openbare laadpunten die zijn gepland tegen 2035 en een verbod op auto's met verbrandingsmotor tegen datzelfde jaar.
- **Versnelde energierenovatie** van gebouwen, waarbij wordt gemikt op gemiddeld 100 kWh/m²/jaar tegen 2050.

Reglementair kader

Sibelga werkt ook binnen een **steeds veeleisender** regelgevend kader, dat voor de hele Europese energie-sector geldt. Een overzicht van een aantal belangrijke maatregelen:

- **Netcodes**: geharmoniseerde technische regels voor de werking, interoperabiliteit en uitbouw van de netten. Het doel ervan: de **bevoorradingszekerheid**, de kwaliteit van de dienstverlening en een betere integratie van hernieuwbare energie garanderen.
- **NIS2 (Network and Information Security Directive)**: richtlijn die de **cyberveiligheid** versterkt voor aanbieders van essentiële diensten, waarvan Sibelga er een is.
- **EU ETS (fase 4, 2021-2030)**: dit emissiehandels-systeem stuurt het energiesysteem in de richting van decarbonisatie. Het leidt onze **technologische keuzes in de richting van elektrificatie** en de afbouw van fossiele brandstoffen.

- **Methane Leakage Regulation**: Europese verordening die verplichte metingen en reparaties van methaanlekken in gasinfrastructuren voorschrijft.
- **AI Act**: eerste regelgevend kader dat in 2024 werd aangenomen om de ontwikkeling en het gebruik van kunstmatige-intelligentiesystemen te regelen. Deze tekst voorziet in een **hiërarchie van verplichtingen** naargelang het **risiconiveau** van AI-systemen: hoe gevoeliger het gebruik, hoe strenger de eisen. Kritieke toepassingen, onder meer in de energie- en infrastructuursector, zullen moeten voldoen aan strengere regels op het gebied van **transparantie, traceerbaarheid, beveiliging en governance** (zie hoofdstuk 4 - Van gegevens een essentiële hulpbron maken, p. 54).

Onderliggende trends: een veranderend energielandschap

Nu het kader er is, moet worden gekeken naar de belangrijke economische, technologische en geopolitieke trends die de transitie in de praktijk beïnvloeden.

- **Een instabiele geopolitieke context** wijzigt de aardgasvoorziening in Europa en leidt tot nieuwe afhankelijkheden.
- **De versnelde wereldwijde elektrificatie**, met name in Europa en Azië, waardoor de aanvoerketens onder ongekende druk komen te staan: ze doet de vraag naar kritieke materialen toenemen, wat leidt tot logistieke spanningen, hogere prijzen en risico's voor de bevoorrading.
- **Een forse stijging van de benodigde capaciteit**, gedreven door de ontwikkeling van datacenters die verbonden zijn aan artificiële intelligentie, en door de toenemende elektrificatie van mobiliteit, verwarming en industrie. Deze dynamiek in combinatie met gedecentraliseerde hernieuwbare energie zet de netten onder druk, met **lokale congestie, wachtrijen voor aansluitingen en verhoogde risico's op verstoord evenwicht**, zoals onlangs werd geïllustreerd door de black-out in Spanje en Portugal. Tegelijkertijd worden batterijparken geïnstalleerd om het energiesysteem flexibeler te maken en het elektriciteitsnet te ontlasten.
- **Een grotere blootstelling aan cyberaanvallen**, die steeds meer gericht zijn tegen energie-infrastructuur. Deze groeiende dreiging maakt het beveiligen van kritieke systemen complexer. Bijgevolg moet nog meer in cyberbeveiliging worden geïnvesteerd om de continuïteit van de energievoorziening te beschermen.
- **De stijging en volatiliteit van de energieprijzen**, onder meer als gevolg van de geopolitieke spanningen en de massale integratie van hernieuwbare energie.
- **Het tekort aan gekwalificeerde krachten**, dat leidt tot een echte war on talent: ingenieurs, informatici en technici worden steeds schaarser, waardoor werving en opleiding duurder worden en grootschalige projecten mogelijk vertraging oplopen.
- **Ten slotte een Europese economie die verzwakt is** omdat handelsverdragen ter discussie worden gesteld. Dit belemmert de noodzakelijke investeringen in decarbonisatie en in de Europese Clean Industrial Deal.

De drie veranderende rollen van Sibelga

INLEIDING

Geconfronteerd met deze grote trends gaat Sibelga pragmatisch en vastberaden verder met de uitvoering van zijn essentiële missies in Brussel. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de Brusselse regulator Brugel.

Op gewestelijk niveau vervullen we drie sleutelrollen:

1. Distributienetbeheerder, voor solide en toekomstbestendige infrastructuur
2. Marktfacilitator, voor een neutraal en transparant beheer van energiegegevens
3. Partner van de overheid, om de transitie lokaal te ondersteunen

Op nationale schaal werken we nauw samen met alle Belgische transmissie- en distributienetbeheerders om de coherentie, veiligheid en duurzaamheid van het energiesysteem als geheel te garanderen.

EERSTE ROL

Distributienetbeheerder

Sibelga zorgt voor het functioneren van de elektriciteits-, gas- en straatverlichtingsnetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat is onze kernactiviteit.

Wat betekent dat concreet?

- We onderhouden en versterken het **elektriciteitsnet**, investeren om het steeds slimmer te maken en sturen de installatie van slimme meters aan.
- We houden het **gasnet** veilig en zullen de geleidelijke ontmanteling ervan op een geplande manier organiseren in zones.
- We verlichten de hoofdstad om ze gastvrij en veilig te houden en versnellen tegelijkertijd de overgang naar **100% LED-straatverlichting**, die op afstand kan worden bediend en energiezuiniger is.
- Tot slot is er een nieuwe activiteit bij Sibelga: het beheer van **warmtenetten** langs de openbare weg. Deze missie - die nog volledig moet worden ontwikkeld - zal aanvullende knowhow vergen. Hiervoor zal nauw worden samengewerkt met lokale en regionale spelers.

Het elektriciteitsnet gaat een nieuw tijdperk in

In verschillende Europese landen herinneren de eerste tekenen van verzadiging van het elektriciteitsnet ons aan de omvangrijke uitdagingen die de energietransitie meebrengt. Hoewel Sibelga er nog niet echt mee geconfronteerd wordt, bereiden we ons er actief op voor.

Twee situaties illustreren deze spanningen:

- **Overproductie van fotovoltaïsche energie** met ongewenste effecten zoals:
 - **Afschakeling van omvormers door een lokale onbalans:** wanneer de productie in een bepaald gebied tijdelijk de absorptiecapaciteit van het net overschrijdt, schakelen fotovoltaïsche installaties automatisch af om zichzelf te beschermen, waardoor de productie tijdelijk stilvalt.
 - **Het fenomeen van de incompressibiliteit, dat een onevenwicht op nationaal niveau weerspiegelt:** bij hoge productie van zonne-energie kan het Belgische net de overtollige elektriciteit niet altijd absorberen, bij gebrek aan voldoende verbruik of geschikte opslagcapaciteit.
- **Wachtrijen voor aansluiting op het net:** sommige nieuwe verbruikers met een hoge energievraag (datacenters, batterijparken, enz.) alsook belangrijke producenten van hernieuwbare energie moeten wachten voordat ze kunnen worden aangesloten.

In deze situaties zien we steeds hetzelfde gebeuren:

- **De vraag naar elektriciteit neemt toe door de elektrificatie van toepassingen:** warmtepompen, elektrische voertuigen, airconditioning, enz. De trend is duidelijk, maar de omvang en het tempo waarin hij zich ontwikkelt, blijven moeilijk in te schatten.
- Mede door de ontwikkeling van zonne- en wind-energie neemt **de productie van hernieuwbare energie**, grotendeels aangesloten op het distributienet, gestaag toe. **Dit is een positieve evolutie voor het klimaat, maar ze maakt het beheer van het net complexer.** Daar zijn twee belangrijke redenen voor:
 - **De productie is intermitterend**, want afhankelijk van de zon en de wind.
 - **Door de gedecentraliseerde productie lopen de stromen nu in twee richtingen:** elektriciteit stroomt niet langer alleen van elektriciteitscentrales naar woningen, maar ook van lokale installaties (zoals daken met zonnepanelen) naar het net, dat historisch niet berekend is op deze stromen.

FOCUS

In Brussel is het elektriciteitsnet dicht, robuust en performant

In 2024 kon het distributienet bogen op een **hoogstaande dienstverlening die tot de beste in Europa behoorde**: de SAIDI (gemiddelde jaarlijkse duur van stroomonderbrekingen per klant) bedroeg 14 minuten, vergeleken met een gemiddelde van meer dan 30 minuten in de Europese Unie, en de SAIFI (gemiddelde frequentie van stroomonderbrekingen) bedroeg 0,18 onderbrekingen per klant. **Nog meer goed nieuws: het elektriciteitsnet heeft nog een capaciteitsreserve ter beschikking op korte termijn**, onder meer omdat de productie van hernieuwbare energie beperkter is dan elders (zie hoofdstuk 3, Bijzondere kenmerken van Brussel, p. 31).

Deze situatie valt ook te verklaren door een **structureel dalende trend van het verbruik en de vraagpiek**. Die zijn sinds 2012 met **ongeveer 25%** afgenomen, ondanks een bevolkingsgroei van 11% in dezelfde periode.

De door het elektriciteitsnet verdeelde volumes zijn net als de geregistreerde vermogenspieken gedaald als gevolg van verschillende factoren:

- zuiniger gedrag, beïnvloed door de energiecrisis van 2022 en de stijgende prijzen;
- een verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen en apparatuur;
- mildere weersomstandigheden, met minder strenge winters, ook al heeft dit meer invloed op het aardgas- dan op het elektriciteitsverbruik;
- het telewerken na covid heeft de aanwezigheidspatronen in kantoren blijvend veranderd, waardoor het verbruik overdag is gedaald en pieken zijn afgevlakt;
- het geleidelijke vertrek van een aantal energie-intensieve industrieën heeft bijgedragen tot een structurele daling van de volumes die over het net worden verdeeld.

Toch valt lokale congestie niet uit te sluiten.

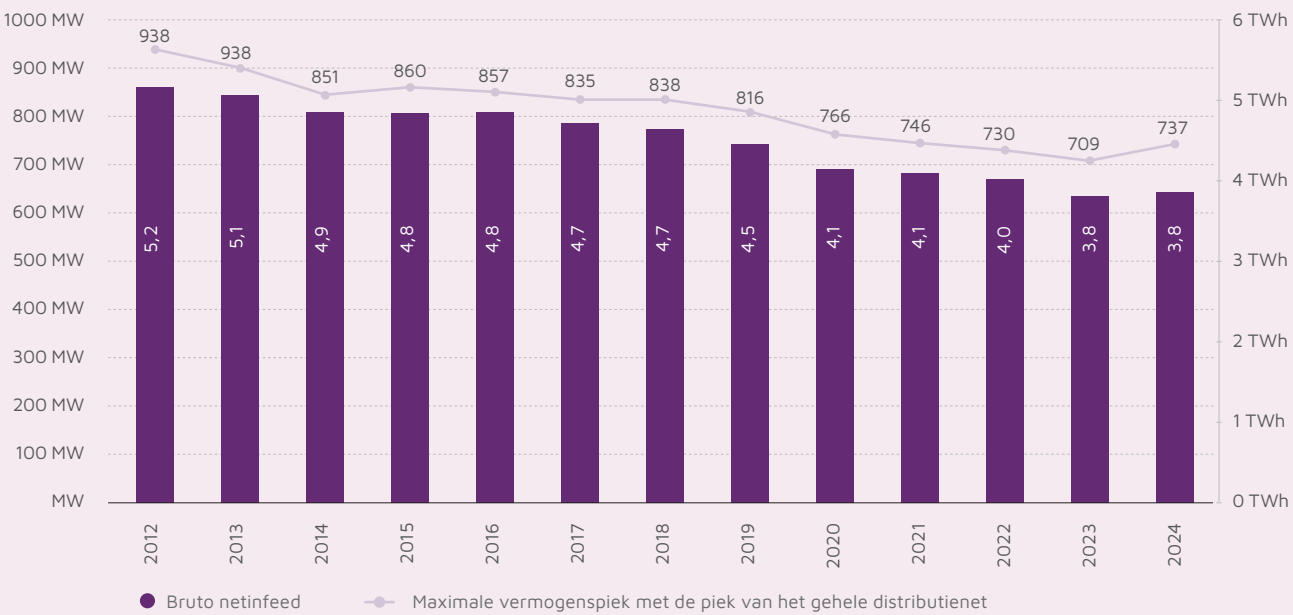
Door overmatige productie in bepaalde wijken overdag of, omgekeerd, duidelijke verbruikspieken 's avonds kan het net af en toe en plaatselijk op de grenzen van zijn capaciteit stoten, zoals een weg die verzadigd is tijdens de piekuren. In 2024 zien we al een toename van de piekvraag en het elektriciteitsverbruik.

14 min

Dat is de gemiddelde jaarlijkse duur van stroomonderbrekingen per klant in Brussel, tegen meer dan 30 minuten gemiddeld in de Europese Unie.

Daarom blijft Sibelga op toekomstige behoeften anticiperen en infrastructuur voorbereiden, door te investeren en door het net en de observeerbaarheid ervan te versterken. We zullen ook de flexibiliteit aan de klantzijde ontwikkelen. Daarmee bedoelen we de mogelijkheid voor de klant om zijn eigen verbruik of productie tijdelijk aan te passen (bijvoorbeeld door het gebruik van bepaalde apparaten uit te stellen, de vraag te beperken of het eigen verbruik te optimaliseren) (zie hoofdstuk 4, De markt efficiënter maken, p. 44).

EVOLUTIE VAN DE BELASTING EN HET VERBRUIK OP HET NETWERK VAN SIBELGA

TWEEDE ROL

Marktfacilitator

Sinds de vrijmaking van de energiemarkt in 2007 treedt Sibelga ook op als neutrale facilitator.

Hoewel de Brusselse markt voor vele spelers nog te weinig aantrekkelijk is (zie hoofdstuk 3, Bijzondere kenmerken van Brussel, p. 35), **zorgen we voor een veilig en betrouwbaar kader dat bevorderlijk is voor de ontwikkeling van een dynamisch energie-ecosysteem.** Deze rol wordt steeds veeleisender naarmate de energietransitie vordert.

Gegevens spelen een sleutelrol in de energietransitie.

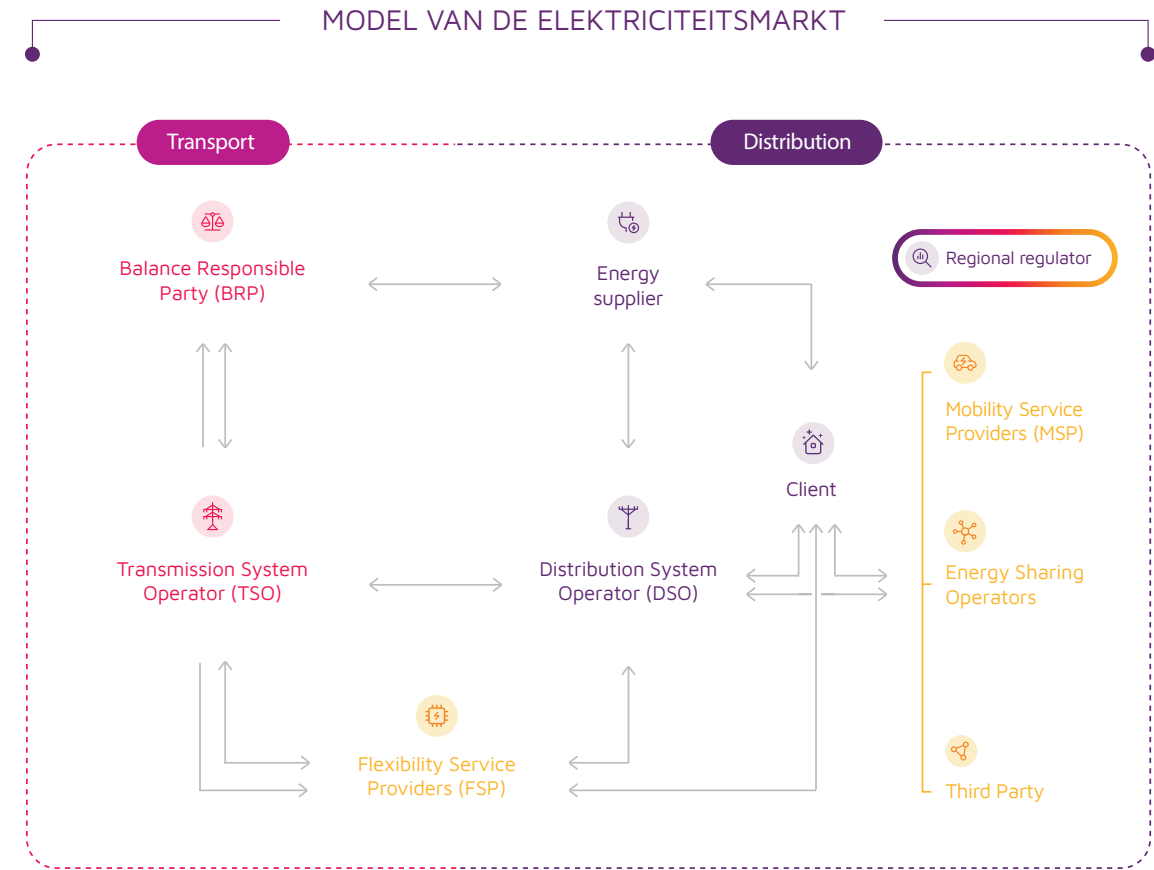
Ze stellen ons in staat om de huidige en toekomstige energiebehoeften beter te begrijpen, infrastructuur te optimaliseren en vernieuwende diensten te ontwikkelen. Met de geleidelijke uitrol van **slimme meters** neemt de hoeveelheid gegevens snel toe. Deze informatie moet worden verzameld, gevalideerd en doorgegeven aan de markt, met strikte inachtneming van de privacyregels.

In Brussel beperkt **de uitdrukkelijke toestemming**, vereist om elektriciteitsmeters van huishoudens op afstand uit te lezen, echter de volledige benutting van dit potentieel. Dit is uniek in Europa: **het wegnemen van deze barrière is essentieel als Sibelga ten volle zijn rol wil spelen als marktfacilitator** in een snel veranderend ecosysteem.

Wat is een energiegemeenschap?

Stelt u zich een school voor met zonnepanelen: tijdens de zomer zijn de gebouwen leeg, maar de productie gaat door. In een energiegemeenschap bundelen burgers, bedrijven of instellingen hun middelen om **de geproduceerde energie lokaal te delen.** Dit model bevordert elektriciteitsverbruik zo dicht mogelijk bij de plaats van productie, en geeft klanten toegang tot **hernieuwbare energie tegen een betaalbare en stabiele prijs.** Bovendien **draagt het bij aan de stabiliteit van het net.** Het Brusselse model verdeelt voorts de kosten en baten op een evenwichtige manier tussen de klant, de beheerder van de gemeenschap en de traditionele leverancier.

Traditionele leveranciers krijgen het gezelschap van nieuwe spelers

Beheerders van initiatieven voor energiedelen, aanbieders van flexibiliteit, derden die digitale diensten ontwikkelen, aanbieders van mobiliteitsdiensten...

Voor deze spelers is een sleutelrol weggelegd bij de ontwikkeling van **innovatieve diensten** voor de klanten. Zij kunnen zodoende bijdragen tot de uitbouw van een flexibeler, efficiënter en dus goedkoper energiesysteem. Deze diensten omvatten onder meer het slim opladen van elektrische voertuigen, energiebeheer van gebouwen en contracten met dynamische tarieven. Deze oplossingen moeten klanten in staat stellen hun verbruik beter te beheren, en tegelijkertijd bijdragen aan het evenwicht en de prestaties van het systeem als geheel.

Schijnwerper op dynamische contracten

Bepaalde leveranciers bieden tarieven aan **waarbij de elektriciteitsprijs wordt aangepast volgens de beschikbaarheid van de hernieuwbare productie.** Wanneer er energie in overvloed is - bijvoorbeeld op een zomerse dag of wanneer de windmolens op volle toeren draaien - dalen de energieprijzen, **wat gelijktijdig verbruik aanmoedigt.** Door via slimme meters de verbruiksgegevens per kwartier beschikbaar te maken, stelt Sibelga de markt in staat om dit soort innovatieve contracten aan te bieden.

Een essentiële verduidelijking: gegevens alleen zijn niet genoeg om de energietransitie te realiseren. Uiteindelijk draait alles om mensen. Gegevens hebben pas waarde als de spelers in staat zijn om ze te begrijpen, te benutten en om te zetten in hefboomen voor actie. In die geest stelt Sibelga haar expertise ten dienste van de huidige en toekomstige spelers van de energiemarkt, om een gunstig klimaat te scheppen voor innovatie en samenwerking.

DERDE ROL

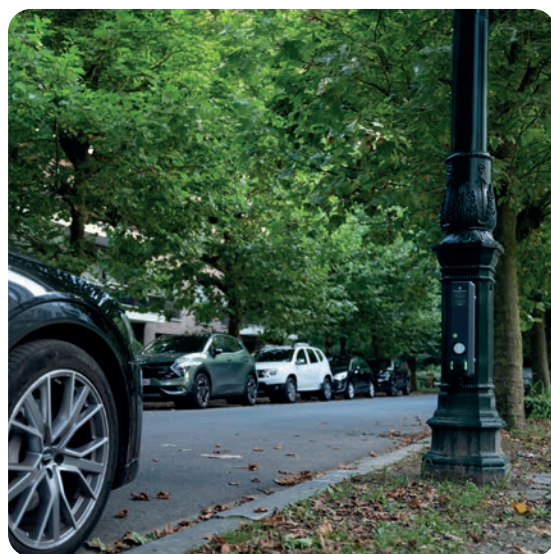
Partner van de overheid

Sibelga heeft er geleidelijk opdrachten van openbare dienstverlening bijgekregen, waardoor haar rol als partner van de overheid bij de uitvoering van het gewestelijke energiebeleid belangrijker is geworden.

Als publieke speler begeleidt Sibelga overheidsinstanties op hun decarbonisatietraject, door concrete en innovatieve oplossingen aan te reiken die zijn afgestemd op een context waarin elk hulpmiddel telt.

RenoClick

In samenwerking met het Gewest en de gemeenten coördineert Sibelga dit programma dat erop gericht is de **energierenovatie van openbare gebouwen**, scholen, administraties, culturele centra... te versnellen. Doel: het energieverbruik verminderen en het publieke patrimonium in staat stellen om de regionale klimaatdoelstellingen te halen.

Laadpaal voor elektrisch voertuig die is geïntegreerd in een verlichtingspaal om minder ruimte in te nemen.

MobiClick en ChargyClick

Om **duurzame mobiliteit** te ondersteunen, biedt Sibelga overheidsinstanties **een aankoopcentrale** om de aanschaf van elektrische bedrijfsvoertuigen en laadpunten voor hun parkings te vergemakkelijken. Tegelijkertijd wil het ChargyClick-programma de **dichtheid van het netwerk van laadpunten op straat verhogen**, waar mogelijk geïntegreerd in de straatverlichting, om de stedelijke ruimte optimaal te benutten.

Sociale bescherming

Tot slot treedt Sibelga ook op als **sociaal leverancier**. Wanneer Brusselse huishoudens het moeilijk hebben, zorgen we ervoor dat ze toegang blijven hebben tot elektriciteit en gas. Deze verantwoordelijkheid krijgt een bijzondere dimensie op een verzwakte Brusselse markt, met een beperkt aantal commerciële leveranciers. Het garanderen van energie voor iedereen is de basis van een eerlijke en inclusieve transitie.

Samengevat weerspiegelen deze drie complementaire en veranderende rollen de ingrijpende transformatie van Sibelga: van infrastructuurbeheerder tot essentiële partner van de energietransitie in Brussel.

Drie uitdagingen van de energietransitie in Brussel

INLEIDING

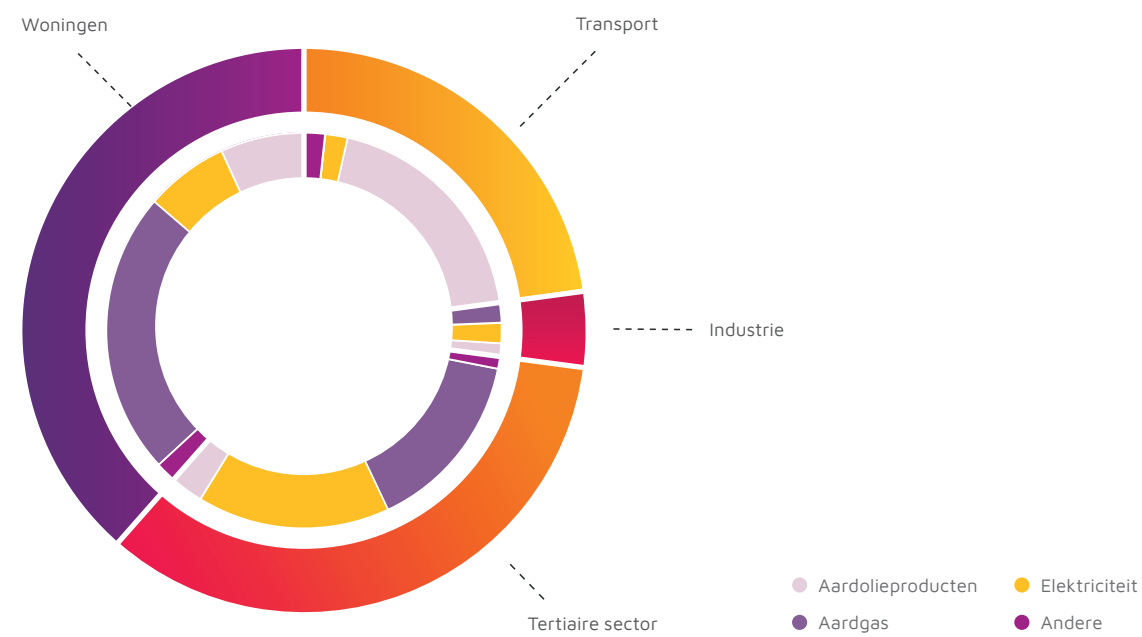
De energietransitie verandert het Brusselse landschap ingrijpend en daarmee ook de rol van Sibelga: een robuust en betrouwbaar net garanderen, maar tegelijkertijd, in samenwerking met alle belanghebbenden, drie grote uitdagingen aangaan die centraal staan in de gewestelijke energiestrategie:

1. De productie van hernieuwbare energie maximaliseren en tegelijkertijd het lokale en gelijktijdige verbruik ervan stimuleren
2. Elektrische mobiliteit faciliteren
3. De toekomst van de verwarming voorbereiden

Deze uitdagingen zijn verankerd in specifieke kenmerken van Brussel. Dit wordt ook weerspiegeld in de structuur van het energieverbruik van het Gewest: woningen en tertiaire gebouwen nemen bijna driekwart van de vraag voor hun rekening, met een groot aandeel voor de dienstensector, terwijl mobiliteit goed is voor ongeveer een kwart en het aandeel van de industrie marginaal blijft. In deze context kan de transitie niet uniform zijn: er moet over worden nagedacht op het niveau van de wijken, rekening houdend met de lokale behoeften, gedragspatronen en bijzonderheden.

Om deze keuzes te onderbouwen, heeft Sibelga verschillende scenario's uitgetekend voor 2030, 2040 en 2050. Die zijn allemaal gebaseerd op een digitale netmodellering, gevoed door gegevens van slimme meters en op afstand uitgelezen cabinegegevens, evenals door regelmatige uitwisseling met publieke en private actoren. Deze prognoses geven richting aan onze investerings- en innovatieprioriteiten voor de komende decennia, en worden concreet uitgewerkt in de strategische doelstellingen van hoofdstuk 4.

VERDELING VAN HET FINALE ENERGIEVERBRUIK PER SECTOR EN PER ENERGIEVECTOR

Bijzondere kenmerken van Brussel

- **Grote energiearmoede:** bijna 28% van de Brusselse huishoudens heeft hiermee te maken². Uit dit percentage blijkt dat een aanzienlijk deel van de bevolking economisch kwetsbaar is.
- **Beperkte financiële middelen:** de inkomens van gezinnen liggen onder het nationale gemiddelde, wat een rem zet op investeringen in renovatie en hernieuwbare energie.
- **Sterke culturele diversiteit:** een troef voor de sociale rijkdom van de stad, maar een uitdaging om de bevolking warm te maken voor de energietransitie.
- **Weinig concurrerende energiemarkt:** het kader voor consumentenbescherming is weliswaar effectief, maar wordt door leveranciers als te dwingend beschouwd. Dat maakt de markt weinig aantrekkelijk, zodat de diversiteit van het aanbod en de prijsdruk beperkt zijn.

2. Barometer energiearmoede van de Koning Boudewijnstichting, 2024.

EERSTE UITDAGING

De productie van hernieuwbare energie en het gelijktijdige lokale verbruik ervan maximaliseren

Om zijn decarbonisatiedoelstellingen te halen, rekent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op een sterke groei van hernieuwbare energie. Er moet echter rekening worden gehouden met de specifieke Brusselse context, die een grootschalige uitrol bemoeilijkt.

Een uitdaging die de goede kant opgaat

Sibelga staat voor de uitdaging om te zorgen voor de maximale ontwikkeling van de productie van hernieuwbare energie, met name van fotovoltaïsche energie, en tegelijkertijd het lokale en gelijktijdige verbruik ervan te bevorderen. Een van de middelen daarvoor is **energiedelen**. Deze hernieuwbare energie moet evenwichtig worden geïntegreerd in zowel het lokale elektriciteitsnet als het wereldwijde elektriciteitssysteem.

Vooruitzichten tegen 2050

Volgens de huidige prognoses zou het geïnstalleerde fotovoltaïsche vermogen tegen 2050 kunnen uitkomen op 1050 MWp in het basisscenario, of zelfs 1400 MWp in een optimistisch scenario.

1400 MWp

vermogen van zonne-energie
in een optimistisch scenario tegen 2050.

Elektriciteitsopslag, een hefboom om meer hernieuwbare energie te integreren?

- **Residentiële opslag:** in 2025 is de opslag in woningen nog steeds marginaal, met ongeveer 700 batterijen voor huishoudelijk gebruik, en dan vooral laagspanningsbatterijen.
- **Industriële opslag:** in dit stadium is er geen becijferde prognose beschikbaar voor batterijparken. De impact op het eigen verbruik zou beperkt blijven, gezien de krappe industriële structuur en de nog bescheiden hernieuwbare productie.
- **Collectieve opslag:** binnen een wijk kan dit de komende jaren een belangrijke hefboom worden, onder meer om het lokale eigen verbruik en de flexibiliteit van het net te bevorderen. Op grotere schaal zouden batterijen ook uiterst belangrijk kunnen zijn om het Belgische elektriciteitssysteem in evenwicht te brengen.

Bijzondere kenmerken van Brussel

- **Hoge stedelijke dichtheid:** door de compactheid van het grondgebied en de verticaliteit van de bebouwing is minder ruimte beschikbaar voor fotovoltaïsche installaties. Daken worden al gebruikt voor andere doeleinden - ventilatie, antennes, terrassen, technische apparatuur, enz.
- **Fotovoltaïsch potentieel nog steeds onderbenut:** in 2024 kwam het geïnstalleerde fotovoltaïsche vermogen uit op 318 MW, een stijging met 59% ten opzichte van 2020 (200 MW). Ondanks deze vooruitgang is dat nog altijd maar 9% van het totale geschatte potentieel van het grondgebied en 4,4% van het elektriciteitsverbruik van het Gewest.
- **Bijna onmogelijke installatie van horizontale windturbines op grote schaal:** door de dichte bebouwing en het gebrek aan beschikbare ruimte is deze technologie in Brussel moeilijk haalbaar.
- **Complexe mede-eigendommen en een meerderheid van huurders:** deze situatie vertraagt de uitvoering van collectieve projecten en bemoeilijkt de verdeling van investeringen en winsten.
- **Groenestroomcertificaten** (financiële steun die Brugel toekent aan consumenten die zelf elektriciteit produceren, onder meer via zonnepanelen) zijn soms nauwelijks rendabel wegens het beperkte aantal kopers op de markt, voornamelijk energieleveranciers.

TWEEDE UITDAGING

Elektrische mobiliteit faciliteren

Het Gewest heeft zich een duidelijk doel gesteld: 22.000 openbare laadpunten tegen 2035 en een verbod op auto's met verbrandingsmotor tegen datzelfde jaar. Deze ambitie moet echter worden aangepast aan de specifieke Brusselse context.

Een uitdaging die de goede kant opgaat

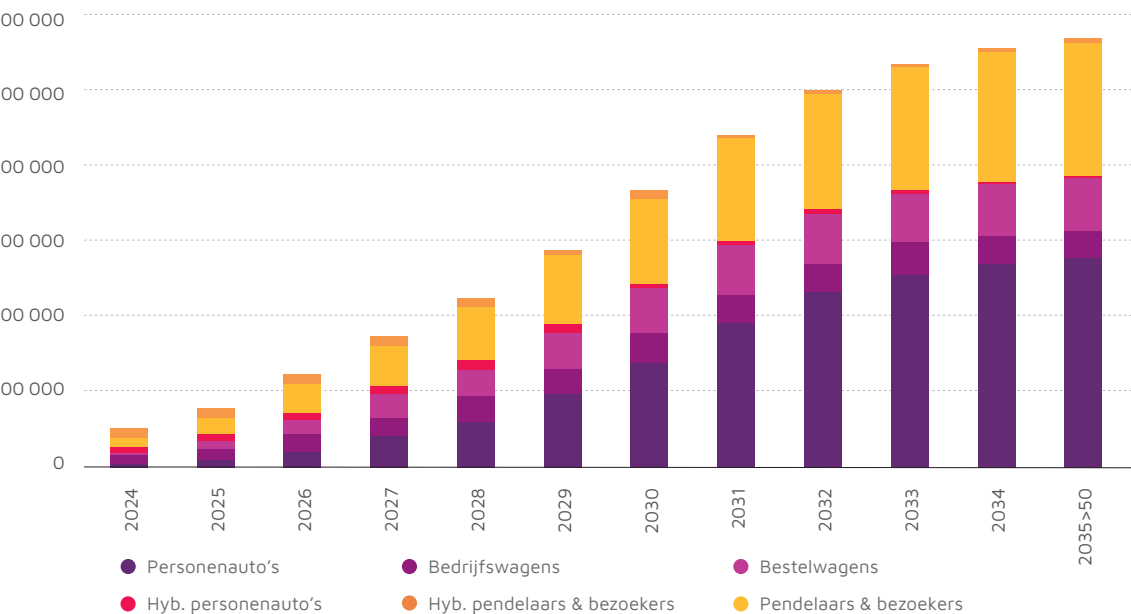
Sibelga ondersteunt de overgang naar koolstofarme mobiliteit op verschillende niveaus: **coördinatie van de uitrol op de openbare weg, begeleiding van klanten met privéapparatuur, ondersteuning van overheidsinstanties en integratie van smart charging.**

De operationele en technische details van deze acties worden beschreven in hoofdstuk 4, De netten van de toekomst voorbereiden, p. 40.

Vooruitzichten tegen 2035

Volgens Leefmilieu Brussel zal het elektrische wagenpark **550.000 voertuigen** tellen tegen 2035 (380.000 Brusselaars en 170.000 pendelaars) - de voertuigen van Brusselaars zijn niet elke dag op de weg.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL ELEKTRISCHE VOERTUIGEN IN BRUSSEL

Tegen 2035 zal de verwachte uitrol van laadpunten in Brussel aanzienlijk zijn, met bijna **200.000** openbare en private laadpunten. Dat komt neer op een totaal vermogen van 1,6 GW, waarvan 350 MW gelijktijdig zou kunnen worden gebruikt.

Deze infrastructuur zou als volgt verdeeld zijn:

- **22.000 openbare laadpunten**, waarvan er 11.000 door Sibelga worden gecoördineerd langs de openbare weg of in parkings die toegankelijk zijn voor het publiek
- **45.000 punten op parkings van bedrijven en winkels**
- **140.000 punten bij particulieren.**

Bijzondere kenmerken van Brussel

- **Mobiliteit vertegenwoordigt vandaag ongeveer 20% van het finale energieverbruik** in Brussel. Het openbaar vervoer is al grotendeels geëlektrificeerd: trams en metro's rijden allang op elektriciteit, terwijl de MIVB de vergroening van haar bussen voortzet. Wat individueel vervoer betreft, versnellen de lage-emissiezone (LEZ) en de gewijzigde fiscaliteit van bedrijfswagens de overstap naar elektrische voertuigen.
- **Altijd druk verkeer:** elke werkdag zijn er ongeveer 350.000 auto's en bestelwagens op de weg, waarvan meer dan de helft van pendelaars. Deze drukte zorgt voor nog meer congestie en vraagt om een gedifferentieerde aanpak van elektrisch opladen volgens de zones en de toepassingen.
- **Weinig privégarages:** opladen op de openbare weg is daarom essentieel voor de toegankelijkheid.
- **Veranderend gebruik:** meer dan 1 op de 2 huishoudens bezit niet langer een auto³. Dit duidt op een verschuiving naar duurzamere vervoerswijzen (fiets, openbaar vervoer, autodelen).
- **Regelgevend kader:** de Brusselse regering begeleidt de uitrol van laadpunten via het besluit van 29 september 2022, dat progressieve ratio's vastlegt volgens het type parking: 30% van de parkeerplaatsen met laadpunt tegen 2035 in kantoorgebouwen (tegen 10% in 2025) en 20% in openbare parkings.

3. Statbel, Evolutieve gebruiken, 2024.

DERDE UITDAGING

De toekomst van de verwarming voorbereiden

Met de uitfasering van fossiele brandstoffen komt de vervanging van aardgas als verwarmingsmedium in Brussel centraal te staan. Daarbij moet echter rekening worden gehouden met de lokale situatie, die de transitie bijzonder complex maakt. Een geïntegreerde analyse van de diverse energiedragers is dan ook aangewezen.

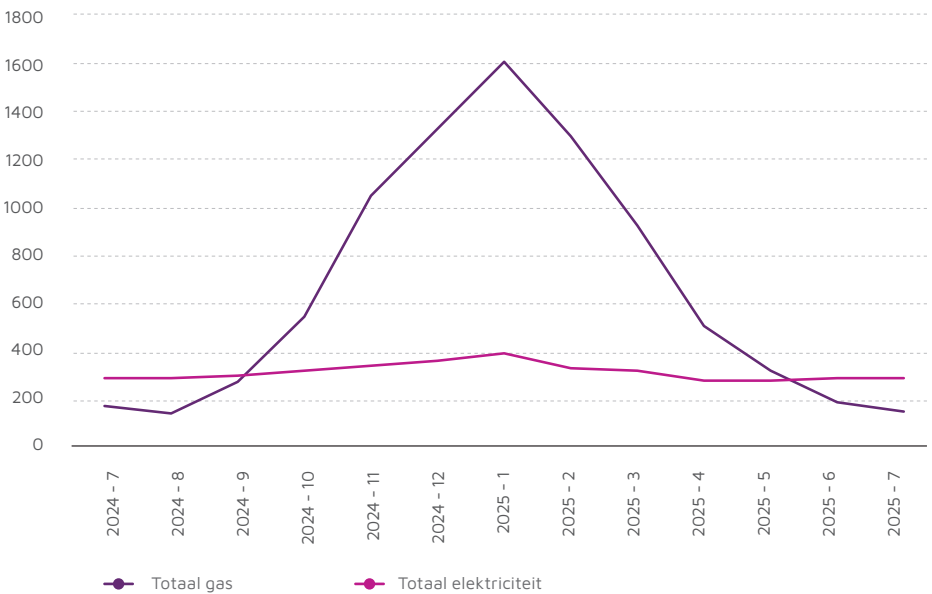
De grootste uitdaging

Voor Sibelga is verwarming allicht de grootste uitdaging van de transitie wegens **het gelijktijdige en weinig flexibele gebruik**. Als het vriest, zet iedereen in Brussel zijn thermostaat op hetzelfde moment hoger, onmogelijk om deze vraag af te vlakken. Er zijn oplossingen in de maak om aardgas gedeeltelijk te vervangen (zie, hoofdstuk 4, De netten van morgen voorbereiden, p. 40). Sibelga anticipeert op deze ontwikkelingen door deel te nemen aan de **Energy Task Force** van het Brusselse Gewest en samenwerkingsverbanden aan te gaan voor de uitbouw van **warmtenetten**.

Naar een gediversifieerde energiemix

De toekomst van de verwarming in Brussel zal gebaseerd zijn op **een op wijkniveau aangepaste energiemix**. Deze aanpak maakt het mogelijk om de meest geschikte oplossing te bepalen - **elektriciteit, warmtenet of groen gas** - afhankelijk van de stedelijke dichtheid, de typologie van de bebouwing en de beschikbare lokale middelen. In deze context lijken **collectieve oplossingen** - gedeelde verwarmingsketels, gemeenschappelijke warmtepompen in gebouwen of warmtenetten in bepaalde wijken - relevanter dan louter individuele benaderingen.

EINDVERBRUIK VAN ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST (2024-2025)

Bijzondere kenmerken van Brussel

- **Zeer grote afhankelijkheid van gas:** ongeveer **95% van de gebouwen** wordt verwarmd met aardgas, wat het uitfaseren van gas zeer moeilijk maakt.
- **Verouderde, dichte en energie-intensieve bebouwing:** bijna 40% van de woningen in Brussel zijn EPB F of G. Dit wijst op onvoldoende isolatie, terwijl de klimaatopwarming en de veroudering van de gebouwen de behoefte aan airconditioning doen toenemen. Verwarming is goed voor ongeveer 50% van het energieverbruik in Brussel.
- **Complexe en dure renovaties:** verouderde gebouwen, de bescherming van het erfgoed, de hoge stedelijke dichtheid en budgettaire beperkingen van het Gewest zijn factoren die grote renovaties afremmen.
- **Een moeilijke investeringsomgeving:** met 60% huurders en een hoog aandeel van mede-eigendommen blijft het vaak moeilijk om renovatiebeslissingen te coördineren.
- **Een onderbezet kantorenpark:** telewerken vermindert de bezetting van kantoren en stimuleert het ombouwen tot woningen.
- **Een overvolle ondergrond:** de historische ontwikkeling van telecom-, elektriciteits-, gas- en waternetten onder de Brusselse trottoirs bemoeilijkt de installatie van nieuwe infrastructuur.

Vooruitzichten tegen 2050

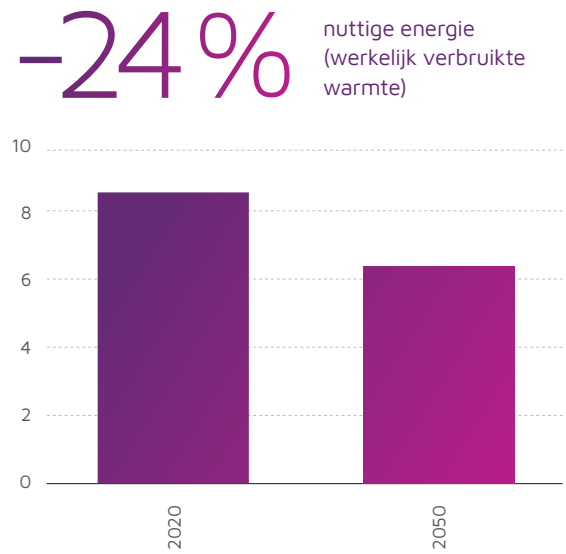
- **De elektrificatie van de verwarming wordt de belangrijkste motor voor de stijging van de vraag naar elektriciteit.** Tegen 2050 zouden er ongeveer 125.000 warmtepompen voor woningen (250 MW) en kantoren (530 MW) kunnen worden geïnstalleerd, wat neerkomt op 780 MW in totaal.
 - **Tegelijkertijd zal de totale vraag naar warmte afnemen door het gecombineerde effect van gebouwrenovaties, performante warmtepompen en de klimaatopwarming: -24% nuttige energie (werkelijk verbruikte warmte) en -54% eindenergie (geleverde energie).**
- De infrastructuur zal echter nog steeds berekend moeten zijn op winterpieken.
- **Omgekeerd zal de vraag naar koeling fors toenemen door de hogere zomertemperaturen:** ze zal misschien meer dan verdubbelen tegen 2050 (+104% nuttige energie en +85% eindenergie).

Vergeleken met verwarming vertegenwoordigt koeling slechts een beperkt volume, maar deze toepassing zal geleidelijk aan belang winnen en nieuwe verbruikspieken veroorzaken in de zomer. **De vraag naar koeling kan echter een compenserende functie vervullen**, door een deel van het overschot aan zonne-energie op te nemen en het risico op verzadiging van het net te beperken.

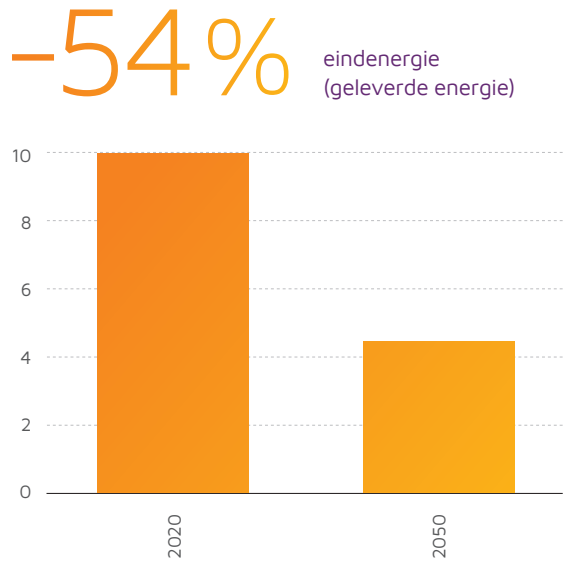
- Zelfs als we het potentieel van renovaties, hernieuwbare energiebronnen en warmtenetten maximaal benutten, **is het evenwel mogelijk dat in 2050 tot 33% van de energievraag ongedekt blijft**. Dit zijn de bevindingen van Sibelga, Brugel en Leefmilieu Brussel, die zich hebben verenigd in de Task Force Energie 2050, een initiatief van de Brusselse regering.

Omdat de toekomst van verwarming nog moet worden geschreven, bereiden we ons bij Sibelga voor op verschillende scenario's - waaronder het behoud van een resttaandeel aardgas - om de continuïteit van de energievoorziening en de veiligheid van het Brusselse energiesysteem te garanderen.

PROGNOSES TEGEN 2050
NUTTIGE ENERGIE (TWH)

PROGNOSES TEGEN 2050
EINDENERGIE (TWH)

Hoe kunnen we de stabiliteit van de Brusselse netten op lange termijn garanderen?

Deze drie gecombineerde uitdagingen - integratie van hernieuwbare energie, elektrificatie van de mobiliteit en decarbonisatie van verwarming - zullen het Brusselse elektriciteitsnet steeds meer onder druk zetten.

De simulaties van Sibelga duiden op **tekenen van verzadiging vanaf 2040**:

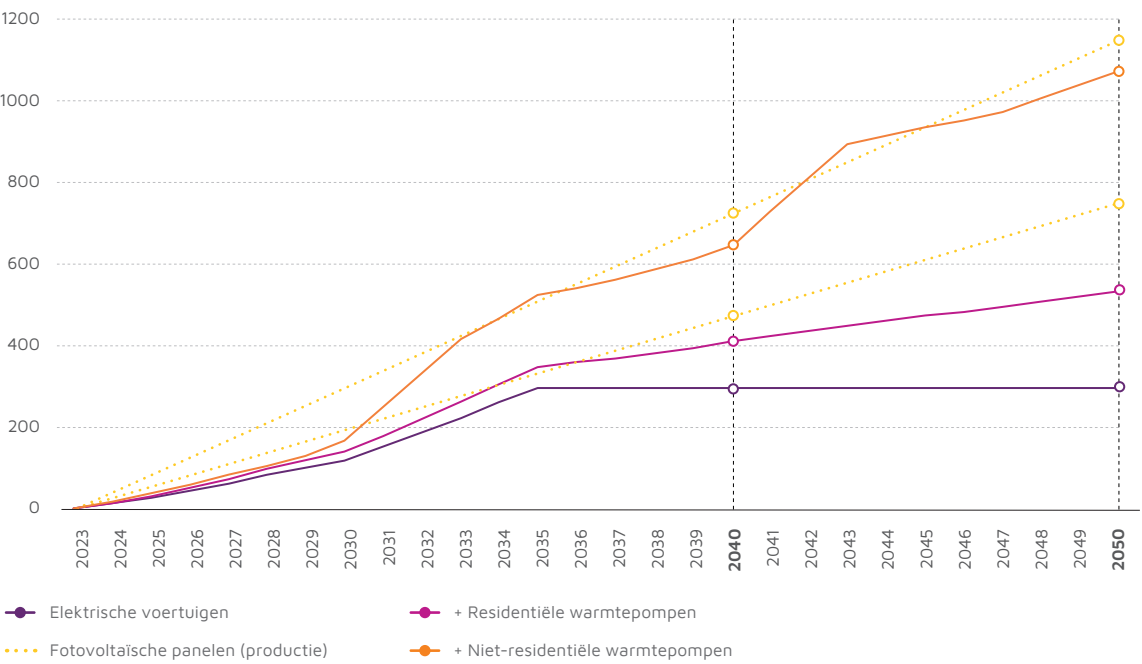
- 29% van de laagspanningskabels
- 20% van de HS/LS-transformatoren
- 10% van de hoogspanningskabels kan tijdelijk overbelast raken

Zonder flexibiliteitsmaatregelen of gerichte versterkingen kunnen deze percentages **tegen 2050** oplopen tot:

- 40% van de laagspanningskabels
- 30% van de HS/LS-transformatoren
- 20% van de hoogspanningskabels

Om deze uitdagingen aan te gaan, moet er op verschillende fronten tegelijk actie worden ondernomen. Sibelga kan zich niet beperken tot het versterken van het elektriciteitsnet: het antwoord moet alomvattend en gecoördineerd zijn, met een combinatie van aangepaste infrastructuur, flexibiliteitsoplossingen, diversificatie van energiedragers (elektriciteit, warmte, koolstofvrij gas) en veranderingen in het verbruikspatroon van de klanten. Bepaalde belastingen moeten worden overgebracht naar andere netten, zoals warmtenetten, of naar andere gebruiksvormen zoals mobiliteit. In het volgende hoofdstuk gaan we nader in op de strategische doelstellingen en de tactische hefbomen om ze tegen 2030 te bereiken.

PROGNOSE 2050
AANGESLOTEN VERMOGEN VAN LOKALE ENERGIEBRONNEN (DER) OP HET ELEKTRICITEITSNET (IN MW)

Strategische doelstellingen om ambitie om te zetten in actie

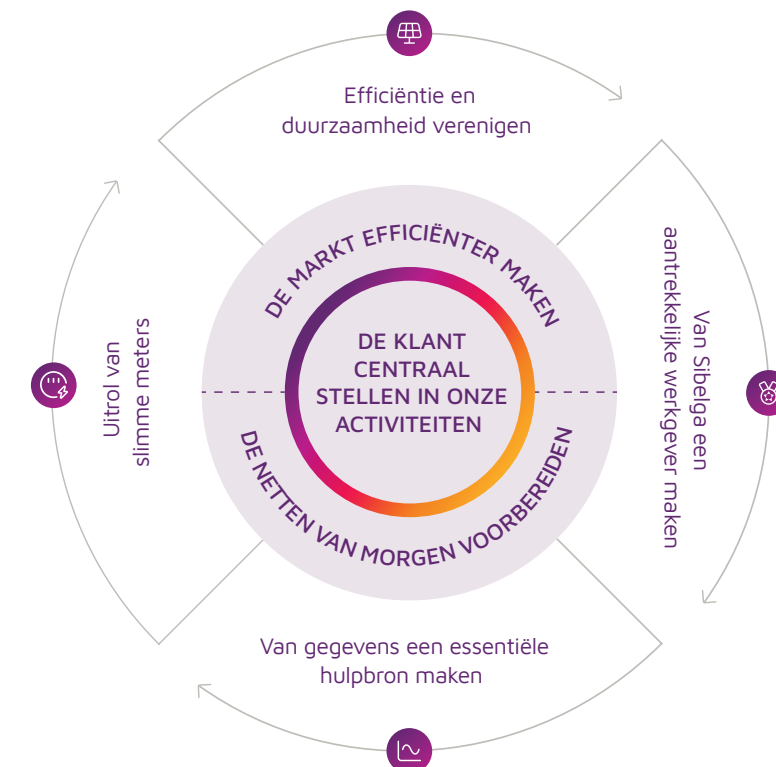
INLEIDING

De visie van Sibelga is duidelijk: een essentiële partner zijn van de energietransitie in Brussel.

Om deze ambitie waar te maken, steunt het bedrijf op een strategie die is opgebouwd rond **3 strategische doelstellingen** voor 2030. Deze doelstellingen zijn ingegeven door ons streven om actie te ondernemen waar de impact het grootst is: op de netten, op de markt en zo dicht mogelijk bij de klanten, die centraal staan in onze dagelijkse activiteiten.

Naast deze doelstellingen zijn er **4 tactische hefboomen** die de implementatie ervan ondersteunen: de uitrol van slimme meters, de optimale benutting van gegevens, efficiëntie en duurzaamheid, en tot slot de levenskwaliteit op het werk.

Samen vormen deze doelstellingen en hefboomen een coherente architectuur, ontworpen om teams te mobiliseren, prioriteiten op elkaar af te stemmen en een efficiënte uitvoering van onze strategie te garanderen.

DOELSTELLING 01

De netten van morgen voorbereiden

Context en ambitie

In Brussel is de kwaliteit van het net stabiel en onder controle (zie hoofdstuk 2, De drie veranderende rollen van Sibelga, p. 16). Sibelga wil **dit niveau tussen 2026 en 2030 handhaven, door te anticiperen op veranderingen in het energiesysteem en zijn infrastructuur aan te passen aan de behoeften van residentiële, professionele en institutionele klanten.** We zorgen er ook voor dat we **plaatselijke congestie voorkomen, aansluitingstijden beperken en de kosten op een redelijk peil houden.**

In deze dynamiek wil Sibelga zijn **rol bevestigen als enige beheerder van de energiedistributienetten op de openbare weg, met inbegrip van de warmtenetten.** Deze ambitie berust op een geïntegreerde visie op het netbeheer in het volledige Gewest en op een efficiënte coördinatie van de acties.

In een dichtbevolkte stedelijke omgeving zoals Brussel moet de **planning van werven** immers flexibel en gecoördineerd blijven. Een belangrijk element is de samenwerking met de gemeenten en het Gewest als beheerders van het wegnnet en met een toenemend aantal nutsbedrijven zoals telecomoperatoren. Die is nodig om **zo veel mogelijk werkzaamheden gezamenlijk te kunnen uitvoeren en de impact op de openbare ruimte te beperken.**

600 milj.

600 miljoen € zal worden geïnvesteerd in de uitbouw van het elektriciteitsnet tussen 2026 en 2030.

Gerichte investeringen en netten van de toekomst

Voor de periode 2026-2030 voorzien onze ontwikkelingsplannen in:

- **Meer dan 600 miljoen euro** aan investeringen om het elektriciteitsnet te versterken
- **44 miljoen euro** voor onderhoud van het gasnet.

Sibelga gebruikt twee complementaire instrumenten om zijn beslissingen over investeringen en het beheer van het elektriciteitsnet te sturen:

- **Digital Twin**, de digitale tweelingbroer van het net, kan worden gebruikt om **verschillende ontwikkelingsscenario's te simuleren** (verbruikspatronen, lokale productie, elektrificatie van toepassingen, enz.) en gericht te investeren per geografisch gebied.
- **Dispatching**, evoluerend naar een **intelligente controletoren** die geïntegreerd is in de smart grid (slim net dat zich voortdurend aanpast aan de verbruiksen productiestromen). Deze zal een dynamisch netbeheer in bijna real time mogelijk maken, met detectie en oplossing van congestie, werking van het net tegen zijn limieten aan en geoptimaliseerde coördinatie van interventies.

Om de investeringen te optimaliseren en de kosten voor de gemeenschap te beperken, en tegelijkertijd de controle te houden over de aansluittermijnen, zal het ook nodig zijn om:

- het **'slapende' vermogen** dat door klanten niet wordt gebruikt, op te vangen en opnieuw toe te wijzen aan andere klanten die het nodig zouden hebben;
- **flexibele aansluitingscontracten** op te stellen, die bepaalde beperkingen opleggen voor het vermogen dat de klant gebruikt in periodes waarin het net bijzonder zwaar wordt belast.

Warmtenetwerk in aanbouw in Neder-Over-Heembeek

Elektrische mobiliteit ondersteunen

Ter herinnering: het Gewest is van plan om tegen 2035 22.000 openbare laadpunten te installeren (langs de openbare weg, op openbare en private parkings) en om tegen dat jaar ook auto's met verbrandingsmotor te verbieden (zie hoofdstuk 3, Drie uitdagingen van de energietransitie in Brussel, p. 32). Sibelga werkt op verschillende niveaus om deze transitie te ondersteunen:

1. **De uitrol van 11.000 laadpunten langs de openbare weg tegen 2035 coördineren via ChargyClick**, ter ondersteuning van de gewestelijke doelstelling. Het doel van deze uitrol is een optimale dekking te bereiken in termen van aantal, vermogen en locatie, inclusief de integratie van laadpunten in openbare verlichtingspalen om zo weinig mogelijk ruimte in te nemen.
2. **Gebruikers met privéapparatuur ondersteunen**, of dit nu **individuele** (garages, woon- of bedrijfs-parkings) of **collectieve oplossingen** (gedeelde installaties in gebouwen) zijn. Sibelga verleent **technische ondersteuning, versterkt het net indien nodig** en installeert **slimme meters** om het gebruik te optimaliseren. **Collectieve oplossingen** verdienen de voorkeur in flatgebouwen, omdat ze een **hogere energie-efficiëntie** (dankzij gedeelde, beter bemeten en performantere installaties) verenigen met **een evenwichtiger gebruik van het net** (met behoeften die worden uitgevlakt tussen gebruikers), waardoor verbruikspieken beperkt blijven.
3. **Een intelligent gebruik van het net bevorderen**, door de integratie van smart charging-technologieën (dynamische sturing van het opladen op basis van de beschikbaarheid van het net) en, op langere termijn, **Vehicle-to-Grid** (herinjectie in het net van energie die in accu's van elektrische voertuigen is opgeslagen) te vergemakkelijken. Deze oplossingen zullen helpen om pieken in het verbruik af te vlakken, de lokale flexibiliteit te verhogen en van de elektrische auto een volwaardige speler in het energiesysteem te maken.

De toekomst van de verwarming voorbereiden

Het koolstofvrij maken van onze verwarming is een van de grootste uitdagingen om de klimaatdoelstellingen van het Brusselse Gewest te halen. Dit maakt de transitie bijzonder veeleisend, zowel voor infrastructures als voor klanten. De decarbonisatie van de verwarming in Brussel moet nog worden gerealiseerd, maar zal steunen op diversificatie.

Een energiemix die elektronen en moleculen combineert voor verwarmingsdoeleinden

De belangrijkste hefboom is gebaseerd op de elektrificatie van het gebruik, via de inzet van warmtepompen die werken op hernieuwbare elektriciteit.

Dit vergt echter:

- een aanzienlijke versterking van het elektriciteitsnet,
- grote investeringen in de apparatuur van klanten,
- en een grootschalige renovatie van gebouwen, die nog steeds grotendeels geclassificeerd zijn als EPB F of G.

Het doel?

Het huidige kwaliteitspeil behouden, met gerichte investeringen inspelen op toekomstige noden, aan collectieve oplossingen werken voor verwarming, en de cyberbeveiliging van de infrastructuur versterken in een context van groeiende digitalisering.

Warmtenetten zullen een aanvullende, maar structurerende rol spelen, door gebruik te maken van lokale hulpbronnen zoals in de eerste plaats afvalwarmte van verbrandingsovens of datacenters, maar ook geothermische, riothermische of aquathermische energie. De rol van **Sibelga** in de ontwikkeling van warmtenetten is tweeledig:

- de gemeenten begeleiden bij het opstellen van hun **lokale warmteplannen**, door projecten te structureren, de fasering ervan te vergemakkelijken en de financiering te ondersteunen;
- deze plannen uitvoeren door middel van **projecten van openbare warmtenetten**, waarbij we onze expertise op het gebied van planning, werken langs de openbare weg, netonderhoud, meting en telling ter beschikking stellen, zoals al het geval is in Neder-Over-Heembeek en de Noordwijk.

Tot slot zal het gebruik van aardgas geleidelijk afnemen, met behoud van een resttaandeel tegen 2050, om de bevoorradingszekerheid te garanderen. Sibelga zal de decarbonisatie van verwarming ondersteunen, in lijn met de gewestelijke ambities, en er tegelijkertijd voor zorgen dat het gasnet operationeel blijft zolang dat nodig is voor de transitie.

Anderzijds lijken koolstofvrije gassen (biomethaan, synthetisch methaan) en waterstof momenteel weinig geschikt voor de Brusselse context tegen 2030, vanwege de beperkte lokale productie, hoge kosten en infrastructuurbeperkingen.

Een mix van individuele en collectieve oplossingen

Deze mix wordt uitgerold volgens een **gezonde aanpak op wijkniveau**, rekening houdend met de typologie van de bebouwing, de gebruiksdoeleinden en lokale beperkingen:

- **Collectieve oplossingen** (warmtenetten, gedeelde ketels, gemeenschappelijke warmtepompen) verdienen de voorkeur vanwege **de energie-efficiëntie en de geoptimaliseerde impact ervan op de netten**.
- **Individuele oplossingen** (aerothermische warmtepompen) zullen in bepaalde omstandigheden relevant blijven, onder meer voor eengezinswoningen of kleine mede-eigendommen.

Onderzoek en ontwikkeling

Het opvolgen van technologische innovaties is essentieel om in te spelen op veranderingen in het energiesysteem. Sibelga steunt op onderzoek en ontwikkeling alsook op actieve monitoring, om **vernieuwende technische oplossingen** te vinden en **nieuwe tools** te testen.

Cybersecurity en beveiliging van infrastructuur

De toenemende digitalisering van onze netten gaat gepaard met een verhoogde waakzaamheid op het vlak van cyberveiligheid. Naast de bescherming van onze IT-tools besteden we bijzondere aandacht aan de beveiliging van onze kritieke infrastructuur, op zowel digitaal als materieel vlak. **Inbraakpreventie, zowel virtueel als reëel**, maakt nu volledig deel uit van onze taak van netbeheerder.

11.000

Sibelga coördineert de uitrol van 11.000 laadpunten op de openbare weg tegen 2035 via ChargyClick.

DOELSTELLING 02

De markt efficiënter maken

Context en ambitie

Op een snel veranderende energiemarkt wil Sibelga zijn rol als **neutrale facilitator** consolideren. De komst van **nieuwe spelers** in de energietransitie – operatoren die flexibiliteit of energiedelen aanbieden – schept grote kansen, maar maakt de verdeling van rollen en verantwoordelijkheden complexer.

Onze ambitie: **een evenwichtig marktmodel garanderen, waarbij innovatieve diensten worden toegevoegd zonder de basisopdrachten te ondermijnen of bepaalde doelgroepen uit te sluiten.** In Brussel zijn de consumenten zeer divers: sommigen willen actief betrokken worden, anderen verwachten vooral een eenvoudige en betrouwbare dienstverlening. De markt moet aan beide verwachtingen kunnen voldoen.

Sibelga draagt bij tot de **harmonisatie van praktijken en instrumenten** op nationaal niveau, onder meer via de **MIG** (Market Implementation Guide), het gemeenschappelijke kader dat de regels en formaten bepaalt voor de uitwisseling van gegevens tussen alle spelers op de energiemarkt in België. Deze aanpak voorkomt versnippering van de markt en staat garant voor efficiënte interoperabiliteit. Samenwerking met andere netbeheerders, leveranciers en evenwichtsverantwoordelijken blijft essentieel.

Tot slot pleit Sibelga voor een **eerlijke verdeling van de kosten en risico's**. Aanbieders van energiediensten moeten ook bijdragen aan de financiering van het net en het gecentraliseerde gegevensbeheer.

Het doel?

In nauwe samenwerking met alle spelers nieuwe diensten voor de markt ontwikkelen en tegelijk de rechtvaardigheid garanderen.

Bouwen aan een efficiëntere, flexibelere en rechtvaardigere markt

Om de energietransitie te ondersteunen, moet het marktmodel evolueren naar meer:

- **efficiëntie**, zodat innovaties snel ingang kunnen vinden
- **flexibiliteit**, om de systeemkosten te beheersen
- **rechtvaardigheid**, zodat elke speler bijdraagt aan het systeem zonder het uit balans te brengen.

Sibelga zal deze veranderingen ondersteunen door de marktprocessen en -regels geleidelijk aan te passen, **zodat alle spelers - nieuwe en bestaande - hun diensten binnen een redelijk tijdsbestek kunnen ontwikkelen.**

Onze prioriteiten:

- **Flexibiliteitscontracten** uitwerken voor laagspanningsklanten, naast de reeds beschikbare contracten voor middenspanningsklanten, om de algehele systeembalans te verbeteren.
- Het **energiedelen** opschalen.
- Klanten de mogelijkheid bieden om een **afzonderlijk contract** af te sluiten voor hun flexibele gebruik, zoals het opladen van elektrische voertuigen of het aansturen van warmtepompen.
- **Veilige gegevensuitwisseling** met door klanten gemachtigde derden bevorderen, om hen te helpen hun energieprestaties en -rekeningen te optimaliseren.
- Op duidelijke wijze een **moderne tariefstructuur** (gridfee) introduceren dankzij slimme meters: meer tijdslots, een betere afstemming tussen prijzen en systeembeperkingen, en nieuwe aanbiedingen voor leveranciers.
- **Samengevoegde kwartierdata gebruiken om de energievolumes eerlijker te verdelen tussen marktspelers**, maar zonder de individuele gegevens van klanten prijs te geven, zodat hun privacy wordt gerespecteerd en ze beschermd blijven tegen prijschommelingen.

Verbeterde coördinatie en performante instrumenten

Het succes van deze transformatie is afhankelijk van gezamenlijke inzet en robuuste, schaalbare en economisch duurzame instrumenten.

Sibelga zal **met de andere Belgische netbeheerders** blijven samenwerken via een aantal complementaire structuren:

- **Synergrid**, het sectorale overlegplatform
- **Atrias**, de dochtermaatschappij die de tools onderling verdeelt en instaat voor het beheer van de gegevensstromen tussen de marktspelers (leveranciers, distributienetbeheerders (DNB's) en evenwichtsverantwoordelijken (BRP's) die de productie en het verbruik in balans moeten houden). Tegelijkertijd vergemakkelijkt Atrias de uitwisseling van informatie binnen de vrijgemaakte markt.
- **Synerhub**, de gemeenschappelijke dochteronderneming van alle Belgische netbeheerders, die zal worden opgericht om de marktprocessen rond flexibiliteit te ondersteunen.

Deze onderlinge verdeling versterkt de **nationale efficiëntie** zonder te raken aan de **gewestelijke autonomie**, die nodig blijft om rekening te houden met de specifieke kenmerken van Brussel. Sibelga zal een constructieve dialoog voeren met de overheid en de regulator, om deze specifieke kenmerken te verdedigen en op de behoeften van de markt te anticiperen.

Onze prioriteiten:

- De technologische upgrade van het CMS van Atrias.
- De opschaling van het energiedelen, dat eind 2025 al door ongeveer 2450 Brusselaars wordt gebruikt.
- De doorontwikkeling van de interne processen en tools van Sibelga om deze nieuwe marktmechanismen te integreren.

DOELSTELLING 03

De klant centraal stellen in onze activiteiten

Context en ambitie

Klanttevredenheid is een van de topprioriteiten van Sibelga. In 2024 verklaarde **86% van de particulieren en 82% van de professionals tevreden te zijn over onze diensten**, wat getuigt van de kwaliteit van ons werk op het terrein. Om dit hoge kwaliteitsniveau te handhaven of nog te versterken, koesteren we een klantgerichte interne cultuur, ondersteund door concrete acties: gerichte opleidingen, actieve communicatie, geëngageerd leiderschap en een transversale cockpit om de klanttevredenheid aan te sturen.

In een veranderend energiesysteem **wordt de klant een sleutelspeler**. Zijn keuzes en gedrag hebben een directe invloed op het netbeheer. Sibelga neemt daarom een meer proactieve houding aan, gericht op informatie, ondersteuning en begeleiding, maar blijft altijd neutraal en ten dienste van het collectieve belang. Deze ontwikkeling wordt ondersteund door educatieve tools, die klanten helpen de impact van hun handelingen op hun factuur en op het net beter te begrijpen.

Ten slotte zorgt Sibelga ervoor dat de **energietransitie inclusief blijft** in het Brusselse Gewest met zijn grote sociale, taalkundige en digitale diversiteit.

86%

In 2024 verklaarde 86% van de particulieren en 82% van de professionals tevreden te zijn over onze diensten, wat getuigt van de kwaliteit van ons werk op het terrein.

Klantervaring en toegankelijkheid

In een steeds meer gedigitaliseerde omgeving vereenvoudigt Sibelga de klantprocessen met behoud van een hoog kwaliteitsniveau. Met de **My Sibelga app** kunnen laagspanningsklanten hun elektriciteitsverbruik al volgen. Ze zal worden uitgebreid met de gegevens over gas, geavanceerde vergelijkingen en gepersonaliseerde meldingen voorstellen, en uitwisselingen met de teams vergemakkelijken.

Het **klantenportaal** zal evolueren om meer selfservice, een betere traceerbaarheid van uitwisselingen en een geconsolideerd overzicht voor klanten met meerdere vestigingen te bieden. In die logica zal de **digitalisering van diensten** zoals afsprakenbeheer, opvolging van dossiers, gepersonaliseerde meldingen en nieuwe betaalmethoden klanten in staat stellen om hun aanvragen volledig zelfstandig te beheren. Tegelijkertijd zal de integratie van **artificiële intelligentie 24/7** ondersteuning mogelijk maken voor standaardaanvragen.

Deze digitale tools moeten een aanvulling zijn op de **menselijke interacties** (callcenter, onthaalkantoor enz.), die **essentieel blijven in de nauwe relatie** met de Brusselaars. Onze accountmanagers zullen bijvoorbeeld blijven investeren in een langdurige, hoogwaardige relatie met tussenpersonen zoals gebouwbeheerders, om de **uitrol van slimme meters**, de **ombouw van verwarmingssystemen** en het **beheer van volmachten** (voor toegang tot gegevens, het uitvoeren van werkzaamheden of het vertegenwoordigen van klanten) effectief te ondersteunen. Ten slotte zal Sibelga een **klantenobservatorium** oprichten, om regelmatig de verwachtingen van de verschillende gebruikersprofielen op te volgen en op de ontwikkelingen van het energiesysteem vooruit te lopen.

Bestrijding van de digitale kloof en de energiearmoede

De digitale transformatie kan niet succesvol zijn zonder bijzondere aandacht voor de digitale kloof. Niet alle klanten hebben dezelfde tools of toegang. Sibelga behoudt toegankelijke kanalen voor een publiek dat minder digitaal vaardig is en **blijft als een van de weinige ondernemingen een lokaal onthaalkantoor ter beschikking stellen**. Voor eenvoudige aanvragen zal digitaal contact zeker worden aangemoedigd, maar het **telefoonkanaal** zal niet naar de achtergrond verdwijnen.

Sibelga onderhoudt een **nauwe relatie met de ocmw's**. Dat zijn immers belangrijke spelers om huishoudens in moeilijkheden te identificeren en te begeleiden. Deze **proactieve samenwerking** maakt het mogelijk om gericht in te spelen op de behoeften, de juiste oplossingen aan te reiken en de sociale impact van de acties te versterken.

Als **sociale leverancier** neemt Sibelga ten volle haar verantwoordelijkheid om de toegang tot energie te garanderen voor de meest kwetsbare bevolkingsgroepen, en bereidt het zich voor op een toename van het aantal klanten dat moet worden bediend.

Voorlichting en ondersteuning

Afgezien van de dienstverlening speelt Sibelga een actieve rol in **de sensibilisering voor de uitdagingen van de energietransitie**. Wanneer informatie wordt verstrekt over energie-efficiëntie, flexibiliteit en energiedelen, kan iedereen de beschikbare acties begrijpen en weloverwogen keuzes maken.

Deze adviserende rol steunt op meerdere hulpbronnen:

- **Energids**, ons digitale informatieplatform, wordt herzien om meer gerichte, toegankelijke en interactieve inhoud te bieden.
- **Enerkids**, een educatief programma gericht op basisscholen in Brussel, maakt de jongste kinderen bewust door middel van leuke en participatieve activiteiten.
- **Simulators, benchmarks en technische handleidingen** stellen klanten in staat hun situatie te beoordelen en de meest geschikte oplossingen te vinden.

Steun aan de overheid

Sibelga ondersteunt ook de Brusselse overheidsinstanties bij hun energieprojecten (zie hoofdstuk 2, De drie veranderende rollen van Sibelga, p. 24), onder meer via:

- **RenoClik** voor de renovatie van openbare gebouwen,
- **MobiClick** voor het groener maken van wagenparken.

Wij helpen hen deze renovaties te versnellen, rekening houdend met de regionale beperkingen, door in samenwerking met Leefmilieu Brussel stappenplannen, energieprestatiecontracten en begeleiding bij financieringsaanvragen aan te bieden.

Het doel?

De klantervaring verbeteren, energiearmoede bestrijden en de overheid ondersteunen.

HEFBOOM 1

Uitrol van slimme meters

Context en ambitie

De uitrol van slimme meters zal voor Sibelga een belangrijke hefboom zijn tegen 2030. Deze **hoeksteen van de energietransitie** maakt deel uit van een driedelige dynamiek, met de grondige transformatie van ons **net**, gestroomlijnde interacties met de **markt** en actieve ondersteuning van elke **klant** bij het veranderen van zijn gewoonten.

Wat het **net** betreft, maken deze apparaten het mogelijk om investeringen te optimaliseren. Zones die moeten worden versterkt, kunnen nauwkeuriger worden uitgekozen en we kunnen anticiperen op mogelijke congesties. Slimme meters verbeteren de zichtbaarheid van de stromen en vergemakkelijken de integratie van nieuwe toepassingen die eigen zijn aan de elektrificatie. Aan de **marktzijde** zullen ze het delen van gegevens en de integratie van diensten zoals flexibiliteit en aggregatie (het groeperen van verschillende bronnen van flexibiliteit om ze collectief te beheren) vergemakkelijken. Voor de **klant** effenen ze het pad voor gepersonaliseerde diensten en een betere opvolging van zijn energieverbruik.

Onze ambitie is duidelijk: meer dan **550.000 laagspanningsmeters vervangen tegen 2030**, dat is **80% van het park**, en daarbij de veiligheid, efficiëntie en kwaliteit van de dienstverlening garanderen.

Het uitroltempo versnellen

Om dit ambitieuze doel te bereiken, wil Sibelga zijn installatieactiviteiten opvoeren. Dat vergt:

- een **robuuste logistiek**, met name voor het leveren van meters;
- een **efficiënte organisatie met de onderaannemers**, om een tempo van **80.000 meters per jaar** te halen;
- de **inschakeling van gekwalificeerd technisch personeel** in een context van algemene schaarste;
- de handhaving van **veiligheid** en **klanttevredenheid** als een van onze prioriteiten.

De meetketen upgraden

Om het potentieel van smart metering voluit te kunnen benutten, moet naast de meter zelf de volledige meetketen worden gemoderniseerd tussen nu en 2030. Dit omvat:

- De **transmissie van metergegevens** naar de markt
- Het **beheer van processen op afstand** (openen, sluiten, vermogensmodulatie)
- De implementatie van een **moderne tariefstructuur** met meer tijdslots
- **Verbruiksmonitoring** via de My Sibelga app
- Het **veilig delen van gegevens** met klanten en partners
- Gegevensbeheer met **strikte inachtneming van de privacy en de bescherming van persoonsgegevens**.

De klant centraal in het ecosysteem

Slimme meters spelen een centrale rol in het begeleiden van klanten naar een meer verantwoord en doordacht verbruik. Door klanten de **middelen** aan te reiken om **hun verbruik te begrijpen, te sturen en aan te passen**, geeft Sibelga hen meer autonomie en mogelijkheden om actief bij te dragen aan de energietransitie. Deze dynamiek gaat gepaard met de uitrol van nieuwe diensten, die uitvoerig worden beschreven in strategische doelstelling 2 "De markt efficiënter maken". Om het succes ervan te waarborgen, zal Sibelga een specifiek **communicatieplan** ten uitvoer leggen. Daarin worden de functionaliteiten van de slimme meter uitgelegd en worden de klanten bewustgemaakt van het belang om hun toestemming te geven voor het uitlezen van gegevens, zolang die toestemming nog vereist is.

Wat met de gasmeters?

Aangezien er geen plannen zijn om slimme gasmeters uit te rollen, is Sibelga van plan om **alternatieven voor het fysiek aflezen** door een technicus te ontwikkelen. Die zouden het aflezen en indienen van de gasmeterstanden gemakkelijker moeten maken.

Het doel? De uitrol van slimme meters versnellen en de meetketen upgraden.

80.000

Sibelga wil zijn installatieactiviteiten opvoeren, om te komen tot een tempo van 80.000 meters per jaar.

HEFBOOM 2

Van gegevens een essentiële hulpbron maken

Context en ambitie

Tegen de achtergrond van de ingrijpende transformatie van de energiesector wil Sibelga gegevens tot een strategische hulpbron maken. Tegen 2030 moet deze aanpak de energietransitie versnellen op basis van betrouwbare, relevante en waardegenererende gegevens. Het is de bedoeling innovatie te bevorderen, weloverwogen beslissingen te nemen en de operationele efficiëntie te verbeteren, en dat alles binnen een robuuste, schaalbare en goed beheerde technologische omgeving.

Gegevens ten dienste van iedereen

In de eerste plaats moeten de **beveiliging** en de **conformiteit** van kritieke gegevens worden gewaarborgd, zowel op technologisch als op juridisch vlak.

Vervolgens wil Sibelga door middel van gegevens waarde creëren voor alle belanghebbenden, zoals klanten en marktspelers. Sibelga wil in het bijzonder een grotere **rol spelen als dataprovider** voor de overheid en de regulator. Zij zullen de verstrekte gegevens kunnen gebruiken om de beslissingen en het energiebeleid van het Gewest te onderbouwen, met strikte inachtneming van de **vertrouwelijkheid** van individuele gegevens. Sibelga zal meer statistische en geaggregeerde datasets als open data beschikbaar stellen voor het grote publiek.

Intern gebruik van gegevens om beter te anticiperen en te beslissen

Intern zal het gebruik van gegevens die voortkomen uit de steeds betere observeerbaarheid van het net, Sibelga in staat stellen om **de netomstandigheden beter te voorspellen en op veranderingen in de energieverbruikspatronen te anticiperen**. Het zal ook bijdragen aan snellere, relevantere besluitvorming, gebaseerd op diepgaande analyses en betrouwbare indicatoren.

Een robuuste, schaalbare IT-infrastructuur

Sibelga zal een schaalbaar en beveiligd **centraal dataplatform** opzetten om in de behoeften van de organisatie te voorzien, via de productie van betrouwbare rapporten en interactieve weergavetools en door geavanceerde datamining met voorspellende tools (data science).

Bij deze infrastructuur hoort een verbeterde **governance van kritieke gegevens**. End-to-end gegevensbeheer, ondersteund door volledige traceerbaarheid, maakt het mogelijk om één bron van waarheid te creëren.

Artificiële intelligentie: een hefboom voor versnelling en efficiëntie

Het is onze ambitie een robuuste en goed beheerde architectuur voor artificiële intelligentie (AI) op te bouwen, ondersteund door een ethisch verantwoorde AI-cultuur, in overeenstemming met het Europese kader van de AI Act.

- We investeren in **generatieve AI**-oplossingen (GenAI) om de operationele efficiëntie te verbeteren: aanmaak van technische documentatie, vertalingen, ontwikkeling van educatieve content, planning van opleidingen, en het stroomlijnen van het telefonische onthaal.
- Dankzij **voorspellende AI** kunnen we anticiperen op congestie als gevolg van de elektrificatie, hernieuwbare energiebronnen integreren, de stromen slim beheren en de cyberbeveiliging verbeteren door abnormaal gedrag op te sporen. Ze ondersteunt ook de strijd tegen fraude, door zwakke signalen te analyseren en gegevens op intelligente wijze te vergelijken.

Het doel?

Een dataplatform opzetten voor de optimale benutting van gegevens en de integratie van artificiële intelligentie.

HEFBOOM 3

Efficiëntie en duurzaamheid verenigen

Terwijl efficiëntie gericht is op het optimaliseren van hulpbronnen en het beheersen van kosten, vergroot duurzaamheid het actieterrein door ecologische, sociale en economische dimensies te integreren. Sommige initiatieven, zoals het ondersteunen van cultuur in de openbare ruimte of het creëren van jobs voor Brusselaars, zijn niet in de eerste plaats gericht op efficiëntie, maar wel op maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze twee hefboomen vullen elkaar dus aan.

Efficiëntie...

Context en ambitie

Eind 2024 keurde regulator Brugel het tariefvoorstel van Sibelga voor de periode 2025-2029 goed. Deze tarieven weerspiegelen een doordacht evenwicht tussen **kostenbeheersing voor de Brusselaars, ondersteuning van de energietransitie** en **stimulering van efficiënt netbeheer**.

In de elektriciteitstarieven is een kostenprognose opgenomen die rekening houdt met de investeringen in de energietransitie, zoals de **uitrol van slimme meters** en de **versterking van het net**, tot eind 2027.

Deze transitie vergt evenwel aanzienlijke middelen, in een omgeving die wordt gekenmerkt door **toenemende digitalisering, volatiliteit op de energiemarkt** en **voortdurend veranderende regelgeving**.

De gevolgen van deze onzekerheden kunnen niet alleen door de klanten worden gedragen. Sibelga moet deze transformatie betaalbaar houden, door **zijn kosten binnen de toegekende tariefenveloppe te houden**.

Het doel is duidelijk: **de voor inflatie gecorrigeerde operationele kosten met 0,75% per jaar verlagen** in de periode 2026-2030, met behoud van een kwaliteitsvolle dienstverlening.

Budgetopvolging en kostenbeheersing

Om deze doelstelling te bereiken, zal Sibelga zijn instrumenten voor budgetmonitoring versterken.

De uitdaging bestaat erin ze enerzijds **beter aan te passen aan de operationele realiteit**, die complexer is geworden door de energietransitie, en ze anderzijds **toekomstgericht** te maken, om beter in te spelen op toekomstige behoeften in een onzekere omgeving.

Tegelijkertijd werkt Sibelga aan een **herziening van zijn procesarchitectuur**. Hierdoor zullen **de kosten voor aanpassing** aan technologische of regelgevende veranderingen **dalen**. Daarnaast zal Sibelga **interne initiatieven** aanmoedigen die de efficiëntie verbeteren.

Optimalisering van aankopen en supply chain

De uitdagingen van de toeleveringsketen vragen om een diepgaande transformatie van de inkooppraktijken. Het doel is de permanente beschikbaarheid van apparatuur, producten en software te garanderen, maar tegelijk ook de kosten te beheersen en in elk proces duurzaamheids-criteria te integreren:

- **standaardisering nastreven** om de concurrentie te vergroten en de leveringen veilig te stellen;
- **de voorkeur geven aan op de markt beschikbare IT-oplossingen** (off-the-shelf) en de processen aanpassen aan deze standaarden, om de specifieke ontwikkelings- of aanpassingskosten te beperken;
- **gezamenlijke aankopen met andere DNB's bevorderen**, om schaalvoordelen te maximaliseren en de kosten per eenheid te verlagen, en om de beschikbaarheid te garanderen van de apparatuur die nodig is om het net goed te laten werken.

In deze logica is efficiëntie dus niet beperkt tot kostenoptimalisatie op korte termijn. Ze maakt immers deel uit van een duurzame visie, waarbij elke technische, organisatorische of menselijke keuze erop gericht is de weerbaarheid en verantwoordelijkheid van het bedrijf op lange termijn te versterken.

... verenigen met duurzaamheid

Context en ambitie

Duurzaamheid is een belangrijk strategisch aandachtspunt voor bedrijven, op het snijvlak van groeiende ecologische, sociale en economische uitdagingen. Ze is niet langer een optie, maar een hefboom voor prestaties, innovatie en weerbaarheid, die organisaties ertoe aanzet opnieuw na te denken over hun modellen en hun impact.

Reeds bestaande concrete acties

Al een aantal jaren integreren we duurzaamheid in onze dagelijkse activiteiten, door middel van concrete acties die getuigen van grote betrokkenheid en een voortdurend streven naar vooruitgang:

- **Verkleinen van onze koolstofvoetafdruk:** gemeten sinds 2019 en verkleind dankzij gerichte initiatieven - fotovoltaïsche panelen op de site Werkhuizenkaai, aankoop van groene energie om verliezen op het elektriciteitsnet te compenseren, geleidelijke elektrificatie van het wagenpark. Deze inspanningen hebben ons het label 'ecodynamische onderneming met 3 sterren' opgeleverd.
- **Slimme ledverlichting:** implementatie van een ambitieus programma, gericht op de omschakeling naar 100% ledtechnologie voor de gemeentelijke straatverlichting tegen 2030, met slimme, op afstand bestuurbare systemen. Dit verlaagt het energieverbruik aanzienlijk, verhoogt de veiligheid in de openbare ruimte en verbetert de kwaliteit van het leven in de stad.
- **Welzijn op het werk:** Sibelga is voor het 13e opeenvolgende jaar erkend als Top Employer. Wij hechten dan ook veel belang aan de ontwikkeling, veiligheid en levenskwaliteit van onze werknemers.
- **Bijdrage aan de decarbonisatie van het Gewest:** steun voor overheidsinstanties bij de energierenovatie van hun gebouwen en het plaatsen van laadpunten voor elektrische voertuigen langs de openbare weg.
- **Lokale verankering:** terbeschikkingstelling van ruimte aan Brusselse verenigingen en partnerschap met een sociale huisvestingsmaatschappij.

Een gestructureerde ESG-strategie

Vandaag zetten we een nieuwe stap met de introductie van een ESG-strategie (Environment, Social, Governance) om onze initiatieven te structureren en de impact ervan te versterken:

- **Klimaatverandering:** we verbinden ons ertoe onze uitstoot te verminderen en ons net weerbaarder te maken tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dit omvat het opstellen van een koolstofreductieplan, gericht op onze belangrijkste emissiebronnen, en een diepgaande analyse van de weerbaarheid van onze infrastructuur. Het doel is te anticiperen op de mogelijke impact van hittegolven, overstromingen en andere extreme gebeurtenissen.
- **Duurzaamheid van aankopen en de toeleveringsketen:** duurzaamheid is nu volledig geïntegreerd in onze inkoopprocessen en toeleveringsketens. We hebben duurzaamheidscriteria opgenomen in een selectie van strategische overheidscontracten en passen onze werkwijzen aan om hergebruik, reparatie en recycling van apparatuur en infrastructuur te stimuleren.

- **Inclusieve en veilige werkomgeving:** Sibelga streeft naar een werkomgeving waarin iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt. We hebben ons beleid inzake diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie (DGI) geformaliseerd, met een concreet actieplan, in samenwerking met Brusselse spelers. Met deze aanpak willen we garanderen dat elke werknemer, ongeacht zijn achtergrond, status of afkomst, zijn potentieel kan ontplooien en met trots kan bijdragen aan de missie van het bedrijf. Tegelijkertijd zullen we onze veiligheidscultuur blijven versterken, met een constante focus op preventie en gezondheid op het werk.
- **Brusselse sociale partner:** Sibelga zal actief bijdragen aan de economische en sociale dynamiek van het Gewest. We werken samen met scholen, verenigingen en lokale overheden om van hen echte partners te maken die zich aan onze zijde scharen. We implementeren criteria voor duurzame samenwerking om voorrang te geven aan de meest verantwoordelijke spelers. Bovendien ondersteunen we de lokale werkgelegenheid en de ontwikkeling van vaardigheden als hefbomen voor sociale cohesie.

Het doel? Economische prestaties koppelen aan een positieve impact op het grondgebied van het Gewest, door elke beslissing in een langetermijnperspectief te plaatsen.

HEFBOOM 4

Van Sibelga een aantrekkelijke werkgever maken

Context en ambitie

Om de Brusselaars te begeleiden bij de energietransitie, moet Sibelga zichzelf ook van binnenuit transformeren. Onze medewerkers zijn het kloppende hart van ons succes. Op een krappe arbeidsmarkt hebben we gemotiveerde, deskundige en tevreden teams nodig.

Psychisch welzijn en een goede balans tussen werk en privé zijn belangrijke prestatiefactoren. Talenten aantrekken, behouden en ontwikkelen is een prioriteit, te meer omdat onze risicovolle activiteiten nauwkeurigheid, expertise en waakzaamheid vereisen. Door de natuurlijke rotatie van de beroepsbevolking en de generatiewissels moeten we op de behoefte aan vaardigheden anticiperen en belangrijke kennis doorgeven. Tot slot vraagt de diversiteit van onze onder meer technische en administratieve beroepen om aangepaste managementpraktijken, die de cohesie in stand houden en een sterke gedeelde cultuur bewerkstelligen.

Om als een referentiewerkgever in Brussel gezien te worden, streven we naar een grotere betrokkenheid, minder ziekteverzuim, een beter talentbehoud, een grotere interne mobiliteit en een groter vermogen om de beste profielen aan te trekken. De veiligheid van onze werknemers blijft uiteraard een absolute prioriteit.

Een geëngageerde en inspirerende onderneming

Om dit te bereiken, onderneemt Sibelga praktische acties die de aantrekkelijkheid, de samenhang en ontwikkeling van de teams verbeteren.

- **Strategische planning van de middelen:** gezien de verwachte toename van het personeelsbestand versterken we ons vermogen om op de nood aan competenties te anticiperen. Het doel is de juiste mensen op het juiste moment de juiste job te geven.
- **Training en ontwikkeling van vaardigheden:** de lancering van de **Sibelga Academy** luidt een nieuwe fase in. Duidelijker, sneller en dichter bij de praktijk:

dit opleidingscentrum heeft als doel vaardigheden te ontwikkelen, samenwerkend leren te stimuleren en een concrete impact op het Brusselse grondgebied te hebben. Iedereen zal er een rol spelen om de toekomst van onze beroepen voor te bereiden.

- **Een stimulerende werkomgeving:** we streven naar een open, transversale en inclusieve cultuur, gebaseerd op vertrouwen en feedback. Participatief management zal worden versterkt, met bijzondere aandacht voor welzijn en veiligheid. Onze managers worden in hun rol als schakel in de transformatie ondersteund, door middel van een gestructureerd ontwikkelingsprogramma met opleidingen, coaching en begeleiding. Ze zullen de veranderingen belichamen, menselijke doelstellingen in hun missie integreren en leren hoe ze hun teams nog meer kunnen verbinden. Ook de kwaliteit van de werkruimtes zal worden opgewaardeerd als een factor van dagelijks welzijn. Onze site Werkhuizenkaai, bedoeld om aangenaam en groen te zijn, vervult een voorbeeldfunctie op dat vlak.
- **Rechtvaardigheid en inclusiviteit:** we willen de tevredenheid van de werknemers vergroten door te zorgen voor een rechtvaardige, transparante en respectvolle omgeving. De diversiteit - in geslacht, leeftijd, afkomst en carrièrepad - zal worden versterkt door initiatieven zoals opleiding, aangepaste wervingsprocessen en bewustmaking van managers.

Door deze 3 strategische doelstellingen en 4 tactische hefboomen te activeren, zet Sibelga uiteindelijk elke intentie om in een concrete impact, en wordt elke medewerker een echte 'Energizer' voor de energietransitie in Brussel.

Het doel?

Het engagement, de competenties en de aantrekkelijkheid van de onderneming versterken.

Energizing Tomorrow

CONCLUSIE

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft zijn streven naar koolstofneutraliteit tegen 2050 nogmaals bevestigd. Sibelga speelt een actieve rol in dit traject en zet zijn infrastructuur, expertise en teams in om de energietransitie op het terrein te versnellen.

Dit strategische plan 2026 - 2030 is onze concrete bijdrage aan deze collectieve ambitie.

Een duidelijke missie, een gedeelde visie

Als openbaar nutsbedrijf vervult Sibelga zijn missie: betrouwbare toegang tot energie garanderen voor alle Brusselse klanten, nu en in de toekomst. Onze visie is die van een essentiële partner in de energietransitie, die actie onderneemt waar zijn impact het grootst is, als netbeheerder, marktfacilitator en partner van de overheid.

Drie uitdagingen

Dit strategische plan biedt een antwoord op drie grote uitdagingen voor Brussel:

- 1. De productie van hernieuwbare energie en het lokale en gelijktijdige verbruik ervan maximaliseren,** door de integratie in het net te faciliteren, mechanismen voor gedeeld gebruik en flexibiliteit te ondersteunen en de controle-instrumenten aan te passen, om zodoende lokale congestie te beperken en eigen verbruik te stimuleren.
- 2. Koolstofarme mobiliteit bevorderen** door een toegankelijke laadinfrastructuur uit te rollen, klanten en overheden te ondersteunen met apparatuur, en te anticiperen op de effecten van de elektrificatie op het net.
- 3. De toekomst van de verwarming voorbereiden** door een gediversifieerde energiemix op wijkniveau te ontwikkelen. Daarbij moeten collectieve voorzieningen zoals warmtenetten worden gecombineerd met individuele oplossingen.

Om deze uitdagingen aan te gaan, zet Sibelga in op drie strategische doelstellingen...

- 1. De netten van morgen voorbereiden:** het huidige kwaliteitsniveau handhaven, op toekomstige behoeften anticiperen met gerichte investeringen, aan collectieve verwarmingsoplossingen werken en de cyberveiligheid van de infrastructuur versterken in een context van groeiende digitalisering.
- 2. De markt efficiënter maken:** in nauwe samenwerking met alle spelers nieuwe diensten voor de markt ontwikkelen, met garanties voor rechtvaardigheid.

- 3. De klant centraal stellen in onze activiteiten:** de klantervaring verbeteren, energiearmoede bestrijden en overheidsinstanties ondersteunen.

... en vier tactische hefboomen

- 1. Smart metering uitrollen:** de uitrol van slimme meters versnellen en de meetketen laten evolueren.
- 2. Gegevens tot een belangrijke hulpbron maken:** een dataplatform opzetten dat het mogelijk maakt gegevens maximaal te benutten en kunstmatige intelligentie te integreren.
- 3. Efficiëntie en duurzaamheid verenigen:** economische resultaten verzoenen met een positieve impact op het Gewest, door elke beslissing in een langetermijnperspectief te plaatsen.
- 4. Van Sibelga een aantrekkelijke werkgever maken:** het engagement, de competenties en de aantrekkelijkheid van het bedrijf versterken.

De mens centraal stellen bij de transitie

Naast de technologieën is de inzet van alle betrokkenen van essentieel belang: klanten, partners, overheden, bedrijven, deskundigen, ondernemers... en de 1.200 medewerkers van Sibelga die elke dag hun schouders onder deze transformatie zetten.

Energizing Tomorrow betekent **samen** van de energietransitie een collectieve, inclusieve dynamiek maken die in de realiteit van Brussel verankerd is.

Sibelga in cijfers

€ 600 milj.

aan investeringen om het elektriciteitsnet te versterken en € 44 miljoen om het gasnet te onderhouden tussen 2026 en 2030

-0,75%

jaarlijkse verlaging van de operationele kosten exclusief inflatie

100%

van de laag- en middenspanningstransformatoren doorlopend gemeten tegen 2030

550.000

slimme meters in 2030

200.000

laadpunten voor elektrische wagens aangesloten op het elektriciteitsnet tegen 2035

87.500

gemeentelijke verlichtingstoestellen vervangen door ledarmaturen en slimme verlichting tegen 2030

Digital
Twin

om de impact van nieuwe toepassingen op het net te simuleren

NIS2

voor de opbouw van een steeds robuustere en goed beheerde IT-architectuur die aan de richtlijn voldoet

Sibelga
Academy

voor de ontwikkeling van technische en menselijke vaardigheden

sibelga.be

Verantwoordelijke uitgever:
Raphaël Lefere
Departement Communicatie
Werkhuizenkaai 16
1000 Brussel

Sibelga
energizing the city